



Zaaknummer : 01127808
Ons Kenmerk : ODH1586458
Datum : -

Ontwerpbeschikking

Omgevingswet - Flora- en fauna-activiteit

Onderwerp

Op 27 januari 2025 hebben wij een aanvraag om omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit geregistreerd als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet. De aanvraag is ingediend door de gemeente Waddinxveen en heeft betrekking op een gebiedsgerichte omgevingsvergunning op basis van een soortenmanagementplan (hierna: SMP). Het SMP heeft betrekking op de bebouwde kom van Waddinxveen (zie appendix I). De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de in het SMP opgenomen werkzaamheden aan woningen en andere gebouwen die van invloed zijn op beschermde soorten, bestaande uit dak-, gevel- en vloerisolatie en het vervangen van ramen. De aanvraag ziet op het vastgoed van de gemeente Waddinxveen en daarnaast wil de gemeente aan derden (particulieren, verenigingen van eigenaren, woningcorporaties) de mogelijkheid bieden om onder voorwaarden gebruik te maken van deze gebiedsgerichte omgevingsvergunning.

De gebiedsgerichte omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor de volgende vergunningplichtige handelingen en beschermde soorten:

- het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen of het opzettelijk wegnemen van nesten van de huismus (*Passer domesticus*), de gierzwaluw (*Apus apus*) en de spreeuw (*Sturnus vulgaris*) als bedoeld in artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het opzettelijk storen van de huismus (*Passer domesticus*), de gierzwaluw (*Apus apus*) en de spreeuw (*Sturnus vulgaris*) waarbij sprake is van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding als bedoeld in artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder d, in samenhang met artikel 11.37, derde lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het opzettelijk doden van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), de meervleermuis (*Myotis dasycneme*), de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), de kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*) en de baardvleermuis (*Myotis mystacinus*) als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), de meervleermuis (*Myotis dasycneme*), de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), de kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*) en de baardvleermuis (*Myotis mystacinus*) als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), de laatvlieger



(*Eptesicus serotinus*), de meervleermuis (*Myotis dasycneme*), de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), de kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*) en de baardvleermuis (*Myotis mystacinus*) als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving.

De vergunning wordt aangevraagd voor een periode van vijf jaar vanaf vergunningverlening.

Besluit

Wij besluiten:

- i. de aangevraagde omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit **te verlenen** aan de gemeente Waddinxveen, voor de bebouwde kom van Waddinxveen;
- ii. de aangevraagde vergunning te verlenen voor de werkzaamheden zoals opgenomen in de aanvraag, zijnde: gevelisolatie, dakisolatie (binnenuit en buitenaf), vloer- of kruipruimte-isolatie en glasvervanging;
- iii. dat de in het vervolg van dit besluit opgenomen voorschriften onderdeel uitmaken van deze vergunning;
- iv. dat de gegevens opgenomen in het overzicht van documenten onder het kopje 'Relevante documenten' onder 'Overwegingen' in het vervolg van dit besluit onderdeel uitmaken van deze vergunning;
- v. dat deze vergunning geldig is voor een periode van vijf jaar, gerekend vanaf de dag na bekendmaking van dit besluit.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

D.C.G. Ruseler, MSc
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Appendix:

- I. begrenzing SMP-gebied
- II. Verspreidingskaarten gierzwaluw, huismus en spreeuw

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze ontwerpbeschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.



VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De gemeente Waddinxveen (hierna: vergunninghouder) dient:
 - a. de planning van alle voorgenomen projecten groter dan één woning minimaal twee keer per jaar te delen met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (hierna: OZHZ). De gemeente dient de momenten van aanlevering af te stemmen met de OZHZ;
 - b. een start- en eindmelding te maken op de wijze zoals hieronder beschreven, wanneer sprake is van:
 - i) het uitvoeren van werkzaamheden aan projecten groter dan één woning;
 - ii) bijzondere ecologische waarden, te weten:
 - (1) de aantasting of mogelijke verstoring van tien of meer nestplaatsen van de huismus, en/of de gierwaluw en/of de spreeuw, en/of;
 - (2) de aantasting of mogelijke verstoring van kraamverblijfplaatsen of winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, en/of;
 - (3) verstoring van in beeld gebrachte verblijfplaatsen van de laatvlieger, de meervleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de baardvleermuis en de kleine dwergvleermuis.

Startmelding

Uiterlijk twee weken voor aanvang van de werkzaamheden van een project dienen de volgende documenten met betrekking tot het project met de startmelding aangeleverd te worden:

- een overzicht van de aanwezige beschermde soorten, functies en verblijfplaatsen binnen en in de directe omgeving van het project;
- een overzicht van de aanwezige beschikbare alternatieve verblijfplaatsen binnen bereik;
- het definitieve ecologisch werkprotocol (hierna: EWP) met eventuele uitwerking van het maatwerk met betrekking tot mitigatie en/of compensatie;
- een bijgewerkt logboek met reeds uitgevoerde maatregelen;
- een overzicht van contactpersonen;
- een totaaloverzicht van de planning van het project.

Eindmelding

Uiterlijk vijf werkdagen voor het einde van de werkzaamheden dient een eindmelding met de volgende documenten aangeleverd te worden:

- een volledig ingevuld logboek inclusief verslaglegging van de uitgevoerde maatregelen;
- indien uitgevoerde maatregelen vanaf de buitenzijde niet (goed) zichtbaar zijn: ondersteunend fotomateriaal van uitgevoerde maatregelen;
- ingevulde formulieren tijdelijke en permanente voorzieningen via:
<https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de OZHZ, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mail: toezichtnatuur@ozhz.nl onder vermelding van 'SMP + gemeente Waddinxveen'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

2. Voor elk project dat (door derden) uitgevoerd wordt onder het SMP dienen de volgende gegevens geregistreerd te worden door de vergunninghouder. Deze gegevens worden samengevoegd tot een project ecologisch werkprotocol (hierna: project EWP). In dit project EWP is opgenomen:
 - a. een afschrift van deze vergunning;
 - b. een aanduiding van de locatie van de werkzaamheden binnen het SMP-gebied;



- c. de uit te voeren werkzaamheden;
 - d. de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e. welk(e) EWP('s) uit het SMP worden toegepast;
 - f. een uitwerking door de adviseur biodiversiteit, in het geval van meerdere van toepassing zijnde EWP's waarbij onverhoopt sprake is van discrepanties tussen deze EWP's;
 - g. de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - h. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - i. een overzicht van projecten die in de directe omgeving, binnen 200 meter afstand, worden uitgevoerd;
 - j. het logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) dat door de vergunninggebruiker of isolerende partij wordt bijgehouden, wordt gezonden aan en gearchiveerd door de adviseur biodiversiteit.
3. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze vergunning en het (maatwerk) EWP op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn. Indien sprake is van een derde die via doorschrijving gebruik maakt van deze vergunning, dan dient tevens de doorschrijvingsovereenkomst aanwezig te zijn. Genoemde documenten dienen op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren en deze mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
 4. De werkzaamheden aan projecten groter dan één woning of projecten met bijzondere ecologische waarden (zoals beschreven onder voorschrift 1, sub b, onder ii) dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de huismus, de gierzwaluw, de spreeuw, de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis en de baardvleermuis. Voor projecten van één woning geldt dat de werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd conform de vastgelegde ecologische werkprotocollen (hierna: EWP's).
 5. De mitigerende en compenserende maatregelen dienen, met inachtneming van de voorschriften verbonden aan deze vergunning, uitgevoerd te worden zoals opgenomen in het 'Soortenmanagementplan Waddinxveen' van 12 september 2025, de bijhorende EWP's en de bijlagen behorende bij het SMP.
 6. Indien een of meerdere in voorschrift 5 genoemde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit voor de betreffende soort te worden getroffen.
 7. Tijdig, minimaal drie maanden voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze maatregelen ter goedkeuring aan de OZHZ te worden voorgelegd (zie voorschrift 1). Bij calamiteiten en onvoorziene omstandigheden wordt altijd direct contact opgenomen met de OZHZ.
 8. Deze vergunning geldt alleen voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen zoals opgenomen in het SMP Waddinxveen, zijnde: het uitvoeren van dak-, gevel- en vloerisolatie en het vervangen van ramen, zoals opgenomen in de aanvraag, voor zover in deze vergunning zelf niet anders is aangegeven.

¹ Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft en/of werkzaamheden begeleidt op het gebied van leefgebieden en (beschermd) soorten. Deze persoon heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, voortkomend uit of vergelijkbaar met een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie. De ecologisch deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. Deze persoon:

- (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermd) soorten;
- heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
- kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
- kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk;
- kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;
- kan aanvragen gericht op soortenbescherming opstellen of daarbij ondersteunen;
- zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij Nederlandse natuurorganisaties, (semi)overheidsinstanties of een (ecologisch) adviesbureau dat bij voorkeur is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.



9. Indien de vergunninghouder constateert dat een derde waarnaar de vergunning is doorgeschreven zich niet aan de naleving van de vergunning en afgesloten overeenkomst houdt, meldt zij dit onverwijld digitaal aan de OZHZ en vindt overleg plaats met de OZHZ over het vervolgtraject.
10. Het is niet toegestaan om verblijfplaatsen van de laatvlieger, de meervleermuis, de gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis en baardvleermuis te beschadigen of vernielen, als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor zover deze verblijfplaatsen al in beeld zijn gebracht én daarnaast door monitoring of reguliere onderzoeken nieuw worden aangetroffen.

Specifieke voorschriften

Instemmingen

11. In de volgende situaties dient voordat de werkzaamheden en maatregelen voor een project uitgevoerd mogen worden, door een ecologisch deskundige een op maat gemaakt EWP (hierna: maatwerk EWP) opgesteld te worden welke ter goedkeuring dient te worden voorgelegd aan de OZHZ:
 - a. bij het uitvoeren van werkzaamheden aan projecten groter dan één woning;
 - b. voor werkzaamheden aan gebouwen met tien of meer nestplaatsen van de huismuis en/of de gierzwaluw en/of de spreeuw;
 - c. voor werkzaamheden aan gebouwen met een kraamverblijfplaats of winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis;
 - d. voor werkzaamheden aan gebouwen met in beeld gebrachte verblijfplaatsen van de laatvlieger, de meervleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis en de baardvleermuis.
12. Het maatwerk EWP uit voorschrift 11 dient tenminste de volgende punten te bevatten:
 - a. een ecologische beoordeling of tijdelijke voorzieningen noodzakelijk zijn;
 - b. een uitwerking van een fasering in tijd van de (maatwerk)oplossing(en) of een onderbouwing waarom fasering niet mogelijk is;
 - c. een detaillering van de (maatwerk)oplossing(en);
 - d. de locatie(s) van de (maatwerk)oplossing(en);
 - e. de datum van gereedheid van de (maatwerk)voorziening;
 - f. een beschrijving van de momenten waarop de ecologisch deskundige wordt ingeschakeld;
 - g. een ecologisch logboek dat bijgehouden gaat worden door de ecologische deskundige bij de begeleiding van het project.

Maatregelen

13. Voordat gestart mag worden met de werkzaamheden, dient de bebouwing ongeschikt gemaakt te worden voor vleermuizen. Aan het ongeschikt maken zijn de volgende voorwaarden verbonden:
 - a. het ongeschikt maken van zomer- en paarverblijfplaatsen van vleermuizen dient te worden uitgevoerd van 1 september tot en met 31 oktober. Dit is in de minst kwetsbare periode, buiten het broedseizoen van vogels en buiten het kraam- en winterseizoen van vleermuizen;
 - b. indien het niet mogelijk is ongeschikt te maken tussen 1 september tot en met 31 oktober, kan ook ongeschikt gemaakt worden tussen 15 april tot en met 31 augustus en dient voorschrift 15 opgevolgd te worden;
 - c. het ongeschikt maken van kraamverblijfplaatsen van vleermuizen dient te allen tijde te worden uitgevoerd van 1 september tot en met 31 oktober. Dit is buiten de kwetsbare kraam- en winterperiode van vleermuizen;



- d. het ongeschikt maken van winterverblijfplaatsen dient te worden uitgevoerd van 15 april tot en met 31 juli. Dit is buiten de kwetsbare zwerm- en winterperiode van vleermuizen. Bij aanwezigheid van broedvogels en/of een kraamverblijfplaats dient het ongeschikt maken uitgevoerd te worden van 10 september tot en met 31 oktober;
 - e. de bebouwing dient in zijn geheel ongeschikt gemaakt te worden door exclusion flaps op alle invliegopeningen te plaatsen;
 - f. voor bebouwing met openingen breder dan 16 mm, en daarmee toegankelijk voor grotere vleermuissoorten, geldt dat de exclusion flaps, zoals genoemd onder sub d, een minimale afmeting dienen te hebben van 30 x 50 mm;
 - g. indien de openingen, zoals genoemd onder sub d en e, van een gevel intern met elkaar in verbinding staan, is het toegestaan om deze ongeschikt te maken door middel van weringsborstels, rondschuim of compriband zonder plakranden. Dit onder de voorwaarde dat tenminste elke drie strekkende meter een exclusion flap wordt toegepast;
 - h. de maatregelen waarmee de bebouwing ongeschikt is gemaakt, dienen gedurende minimaal vijf dagen met gunstige weersomstandigheden te worden ingezet waarvan drie dagen bij zomer- en paarverblijfplaatsen en vier dagen bij kraamverblijfplaatsen aaneengesloten moeten zijn. Van een dag met gunstige weersomstandigheden is sprake als het anderhalf uur voor zonsondergang tot en met twee uur na zonsondergang minimaal 7 graden bij zomer- en paarverblijfplaatsen of 10 graden bij kraamverblijfplaatsen en droog is met een windkracht van respectievelijk maximaal 4 en 3 Bft;
 - i. er dient bij bebouwing met kraam- en winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis of verblijfplaatsen van vleermuissoorten anders dan de gewone dwergvleermuis of de ruige dwergvleermuis gecontroleerd te worden of de maatregelen van het ongeschikt maken op een juiste wijze zijn uitgevoerd. Hierbij geldt dat de afwezigheid van vleermuizen dient te worden aangetoond middels een controlebezoek in de avond. Het controlebezoek moet uiterlijk zijn uitgevoerd op 31 oktober en onder voorbehoud van gunstige weersomstandigheden zoals beschreven bij sub g;
 - j. bij een periode tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden langer dan één maand, dient de bebouwing na het ongeschikt maken maandelijks op werking gecontroleerd te worden;
 - k. er dient bij woningen van particulieren met vastgestelde zomer- en paarverblijfplaatsen van vleermuizen steekproefsgewijs gecontroleerd te worden of de maatregelen van het ongeschikt maken op een juiste wijze zijn uitgevoerd. De wijze van uitvoering en frequentie van dit controlebezoek dient door de gemeente aangeleverd te worden bij en afgestemd te worden met de OZHZ. Bij woningen met kraam- en winterverblijfplaatsen is altijd sprake van een maatwerk EWP, dat gevolgd dient te worden. Bij kraamverblijfplaatsen met meer dan 35 individuen (zie de digitale kaartviewer van de gemeente Waddinxveen²) dient altijd een avondcontrole uitgevoerd te worden;
 - l. indien er bij een controlerende gebreken worden geconstateerd ten aanzien van de wijze van het ongeschikt maken, dient er direct contact opgenomen te worden met de OZHZ onder welke voorwaarden met de werkzaamheden gestart kan worden.
14. Voordat gestart mag worden met de werkzaamheden, dient de bebouwing ongeschikt gemaakt te worden voor huismus, en/of de gierzwaluw en/of de spreeuw. Aan het ongeschikt maken zijn de volgende voorwaarden verbonden:
- a. het ongeschikt maken voor vogels dient te worden uitgevoerd als de bebouwing geschikt is voor de huismus, en/of de gierzwaluw en/of de spreeuw, én de bebouwing zich binnen 50 meter vanaf bekende nestplaatsen van genoemde soorten bevindt én de werkzaamheden plaatsvinden van 1 maart tot en met 31 augustus;

² Zie waddinxveen.kaartviewer.nl/?@beschermde_soorten&v=5.



- b. in aanvulling op sub a, indien uit een ecologische controle (zie voorschrift 15, sub b) is gebleken dat er geen sprake is van late broedsels van de huismus in september dient het ongeschikt maken tevens te worden uitgevoerd als werkzaamheden plaatsvinden in de periode van 1 september tot en met 30 september. Indien er uit deze controle blijkt dat er wel sprake is van late broedsels, dient met de werkzaamheden gewacht te worden tot de huismus(jongen) niet meer afhankelijk zijn van de nestplaats;
 - c. tevens mag het ongeschikt maken niet plaatsvinden in een koude periode, gedefinieerd als perioden van vijf opeenvolgende dagen waarvan drie of meer dagen met vorst;
 - d. het ongeschikt maken van de bebouwing dient te worden uitgevoerd door het lichten van dakpannen, waarbij aanwezige vogels de nestplaats uit eigen beweging kunnen verlaten en het vervolgens permanent afsluiten van de invliegopeningen met weringsborstels en/of vulschuim (in combinatie met exclusion flaps voor vleermuizen);
 - e. er dient bij bebouwing met tien of meer nestplaatsen van de huismus en/of gierzwaluw en/of spreeuw gecontroleerd te worden of de maatregelen van het ongeschikt maken op een juiste wijze zijn uitgevoerd. Hierbij geldt dat de afwezigheid van vogels dient te worden aangetoond middels een controlebezoek;
 - f. er dient bij woningen van particulieren met de aanwezigheid van nestplaatsen van de huismus en/of gierzwaluw en/of spreeuw steekproefsgewijs gecontroleerd te worden of de maatregelen van het ongeschikt maken voor vogels op een juiste wijze zijn uitgevoerd. De wijze van uitvoering en frequentie van dit controlebezoek dient door de gemeente aangeleverd te worden bij en afgestemd te worden met de OZHZ;
 - g. bij een periode tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden langer dan één maand, dient de bebouwing na het ongeschikt maken maandelijks op werking gecontroleerd te worden;
 - h. indien er bij een controleronde gebreken worden geconstateerd ten aanzien van de wijze van het ongeschikt maken, dient er direct contact opgenomen te worden met de OZHZ onder welke voorwaarden met de werkzaamheden gestart kan worden.
15. In de volgende situaties dient uiterlijk vijf werkdagen voorafgaand aan de start van de werkzaamheden/het ongeschikt maken een controlebezoek uitgevoerd te worden, afgestemd op soort en functie, op de afwezigheid van individuen:
- a. als de bebouwing geschikt is voor nest- en rustplaatsen van de huismus en/of de gierzwaluw en/of de spreeuw én zich bevindt binnen een straal van 50 meter van bekende huismus-, gierzwaluw- en/of spreeuwnesten én de werkzaamheden starten in de periode van 1 april tot 31 augustus;
 - b. als de bebouwing geschikt is voor nest- en rustplaatsen van de huismus én zich bevindt binnen een straal van 50 meter van bekende huismusnesten én de werkzaamheden starten in september, met uitzondering van het uitvoeren van isolatiewerkzaamheden van binnenuit, waarbij geen materialen worden geplaatst of hinder plaatsvindt aan de buitenkant van de bebouwing, binnen vijf meter van mogelijk aanwezige nestplaatsen;
 - c. als de bebouwing geschikt is voor de functie kraamverblijfplaats voor vleermuizen, maar deze functie niet is vastgesteld én het gebouw zich binnen een straal van 200 meter van een bekende kraamverblijfplaats van vleermuizen bevindt én de werkzaamheden starten in de periode van 15 april tot 1 september;
 - d. als de bebouwing geschikt is voor de functie winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, maar deze functie niet is vastgesteld én het gebouw zich binnen een straal van 200 meter van een bekende winterverblijfplaats van vleermuizen bevindt.
16. In 'EWP 2 – Gevelisolatie' is bij maatregel 3 op pagina 21 beschreven dat één vleermuiskast gerealiseerd moet worden. Echter moet dit een inbouwvoorziening betreffen. Voor particulieren geldt dan wel dat hiervan afgeweken kan worden en indien nodig een vleermuisvoorziening aan de buitengevel gerealiseerd kan worden.



17. In 'EWP 4 – Natuurinclusief bouwen' is bij maatregel 2 op pagina 29 beschreven dat drie rijen dakpannen toegankelijk gemaakt moeten worden. Dit betekent dat de vogelschroef boven deze drie rijen moet worden geplaatst. Bij maatregel 3 op pagina 30 is beschreven aan welke afmetingen de invliegopeningen van de kantpannen minimaal dienen te voldoen. Hierbij geldt tevens dat de interne ruimte na het invliegen onder het dak minimaal 13 centimeter hoog moet bedragen voor de gierwaluw.
18. Per jaar mag, per soort maximaal 10% van het aantal aangetroffen nesten beschadigd en/of vernield worden. Dit betreft maximaal 13 nesten van de gierwaluw, 35 nesten van de huismus en 23 nesten van de spreeuw, per jaar. De vergunninghouder dient de administratie hiervan vast te leggen. In aanvulling hierop gelden de volgende voorwaarden:
 - a. per bolwerk van tien of meer nesten van de gierwaluw, en/of de huismus en/of de spreeuw mag maximaal 25% van het aantal woningen ongeschikt worden gemaakt per jaar;
 - b. per bolwerk van minder dan tien nestplaatsen van de huismus en/of de spreeuw mag maximaal 50% van het aantal nesten tegelijkertijd ongeschikt worden gemaakt per jaar;
 - c. per bolwerk van minder dan tien nesten (zie appendix II) van de gierwaluw mag maximaal 33% van het aantal nesten ongeschikt worden gemaakt per jaar.

Administratie en doorschrijving

19. Vergunninghouder mag derden (particulieren, woningcorporaties, verenigingen van eigenaren (hierna: VvE's)) toestaan gebruik te maken van deze vergunning en de vergunning doorschrijven, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - a. de werkzaamheden waarvoor de vergunning wordt doorgeschreven dienen binnen het SMP-gebied te vallen (zie appendix I) en werkzaamheden te betreffen vallend onder deze vergunning;
 - b. voor een juiste naleving van de vergunning door derden, dient de vergunninghouder actief te communiceren op welke manier de vergunninggebruiker aan de vergunning moet voldoen;
 - c. de vergunninghouder dient per doorschrijving een schriftelijke overeenkomst af te sluiten met de vergunninggebruiker, waarin de vergunninggebruiker zich verbindt te houden aan de verplichtingen die voortvloeien uit deze vergunning en waarin specifiek staat aangegeven welke verplichtingen dit voor vergunninggebruiker zijn;
 - d. voorafgaand aan het doorschrijven dient de vergunninghouder te controleren of op of nabij (binnen 200 meter van) de locatie van de werkzaamheden sprake is van de aanwezigheid van bijzondere ecologische waarden zoals genoemd in voorschrift 1, sub b, onder ii. Indien deze aanwezig zijn, dient de adviseur biodiversiteit te beoordelen of er mogelijk sprake is van verstoring en/of beschadiging of vernieling op deze bijzondere ecologische waarden. Indien dit het geval is, dient een maatwerk EWP opgesteld te worden door een ecologisch deskundige (voorschrift 4);
 - e. de vergunninghouder houdt bij hoe vaak en aan wie zij de vergunning heeft doorgeschreven en geeft dit door aan de OZHZ bij de tweejaarlijkse melding (voorschrift 1, sub a).
20. De vergunninghouder is ervoor verantwoordelijk om de bekende verblijfplaatsen en leefgebieden uit de nulmeting inzichtelijk te maken middels een digitale kaartviewer. Deze dient te allen tijde toegankelijk te zijn voor raadpleging door het bevoegd gezag. Vóór 1 februari van het daaropvolgende jaar van de monitoring, moeten de nieuw waargenomen verblijfplaatsen en nieuwe vastgestelde leefgebieden hierin worden geactualiseerd. Daarnaast moet twee keer per jaar in dit systeem verwerkt worden waar en welke nieuwe voorzieningen (tijdelijk en permanent) zijn gerealiseerd. Dit geldt tevens voor de nieuwe voorzieningen die door derden zijn gerealiseerd nadat de vergunning aan hen is doorgeschreven.



21. Indien de vergunninghouder ervoor kiest de administratie en beoordeling over te dragen aan de Omgevingsdienst Midden-Holland (hierna: ODMH), dient hiervan melding gemaakt te worden bij de OZHZ en dient de samenwerkingsovereenkomst meegestuurd te worden.

Monitoring

22. Aan dit besluit is een monitoringsverplichting verbonden. Ter aanvulling op het voorgestelde monitoringsplan zoals beschreven in het SMP geldt het volgende:
- a. jaarlijks dient de staat van instandhouding in het SMP-gebied van de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de laatvlieger gemonitord te worden middels twee transecten volgens de vleurMUS-methode (Zoogdiervereniging)³;
 - b. jaarlijks dient de staat van instandhouding in het SMP-gebied van de huismus, de spreeuw en de gierzwaluw gemonitord te worden middels de MUS-methode (Sovon)⁴;
 - c. jaarlijks dient het gebruik van 50% van de gerealiseerde voorzieningen gemonitord te worden;
 - i) indien goede resultaten daartoe aanleiding geven kan bij de OZHZ een verzoek tot vermindering van deze inspanning worden ingediend;
 - d. iedere twee jaar dienen door middel van ochtendrondes alle kraamverblijfplaatsen in het SMP-gebied van vleermuizen gemonitord te worden. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:
 - ii) bij deze monitoring wordt/worden de actuele locatie(s) van de verblijfplaats(en) van de kraamgroep(en) in beeld gebracht en worden bij deze locaties alle uitvliegende vleermuizen geteld om vast te stellen uit hoeveel dieren de kraamgroep bestaat;
 - iii) bij vermoedelijke aanwezigheid van een nieuwe kraamkolonie of kraamverblijfplaats zonder dat de exacte locatie bekend is, is een aanvullende onderzoeksinspanning noodzakelijk om deze verblijfplaats te vinden. Voor onderzoekstijden en omstandigheden dient het, voor de soort en het type onderzoek, meest recente Vleermuisprotocol gehanteerd te worden.
 - iv) jaarlijks wordt een monitoringsverslag opgesteld van de monitoringsresultaten van het uitgevoerde onderzoek. Hierop zijn de volgende voorwaarden van toepassing:
 - (1) het monitoringsrapport dient vóór 1 februari van het opvolgende jaar aan de OZHZ gestuurd te worden;
 - (2) in het rapport wordt aangegeven of bijsturing of aanpassing van het SMP noodzakelijk is op basis van de monitoringsresultaten. In dat geval wordt hierin tevens een voorstel gedaan voor aanvullende maatregelen die ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de OZHZ;
 - (3) indien de monitoringsresultaten daartoe aanleiding geven, kunnen aanvullende maatregelen door de OZHZ worden opgelegd.
23. Bij de monitoring van kraamverblijfplaatsen dient uiterlijk binnen 48 uur na het aantreffen van een nieuwe locatie een uitvliegtelling uitgevoerd te worden. Daarnaast dient, indien een kraamverblijfplaats niet aangetroffen kan worden, een ecologische onderbouwing te worden aangeleverd met een mogelijke verklaring van het niet kunnen aantreffen van deze kolonie.

³ Algemene praktische handleiding uitvoering vleurMUS, 2023, Zoogdiervereniging.

⁴ Handleiding Meetnet Urbane Soorten, 2020, Sovon.



Aanwijzingen voor gebruik

- Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de soorten en flora- en fauna-activiteiten die in dit besluit genoemd zijn en voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze omgevingsvergunning zelf niet anders aangegeven is.
- Indien de vergunninghouder de onderhoudsverplichting van gerealiseerde maatregelen wenst over te dragen aan een derde, dan moet de vergunninghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil overdragen, geldt op grond van artikel 5.37, tweede lid, van de Omgevingswet een informatieplicht. De huidige vergunninghouder dient ten minste vier weken voorafgaand aan de wijziging het bevoegd gezag hierover te informeren. Hierbij dienen de gegevens te worden verstrekt zoals genoemd in artikel 7.216 van de Omgevingsregeling.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil verlengen, dient tijdig en uiterlijk zes maanden voorafgaand aan het aflopen van de geldigheidsstermijn een aanvraag te worden gedaan via het Omgevingsloket. De aanvraag dient te voldoen aan de indieningsvereisten. Bij de aanvraag tot verlenging dienen de monitoringsresultaten toegevoegd te zijn.
- Deze vergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder, door derden waar de vergunninghouder de vergunning naar doorschrijft of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts-)personen. De vergunninghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.

Zorgplicht en ongewoon voorval

- In de Omgevingswet zijn algemene zorgplichten opgenomen voor de fysieke leefomgeving. Voor alle van nature in het wild levende planten en dieren en hun leefgebied geldt daarnaast de specifieke zorgplicht zoals opgenomen in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Gelet op deze specifieke zorgplicht dient inzicht verkregen te worden met betrekking tot de aanwezigheid van soorten op de locatie van de activiteit. Hierbij geldt dat objectief vastgesteld moet worden of soorten negatieve gevolgen ondervinden van de voorgenomen activiteiten. Indien noodzakelijk moeten maatregelen getroffen worden om negatieve gevolgen zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden te voorkomen. Indien negatieve gevolgen redelijkerwijs niet te voorkomen zijn, dient de activiteit gestaakt te worden. In het kader van de specifieke zorgplicht dient onder meer rekening gehouden te worden met broedgevallen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Ook dient rekening te worden gehouden met het onverwijld melden van een ongewoon voorval als bedoeld in artikel 11.34 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit geldt als er tijdens de uitvoering van flora- en fauna-activiteiten een gebeurtenis plaatsvindt die direct gevolgen heeft voor de natuur. In dat geval dient direct contact opgenomen te worden met de OZHZ.



OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 27 januari 2025 hebben wij een aanvraag om omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit ontvangen als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet (hierna: Ow) en betreft de huismus, de gierzwaluw, de spreeuw, de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis en de baardvleermuis (hierna: SMP-soorten). De aanvraag is ingediend door de gemeente Waddinxveen voor een gebiedsgerichte vergunning op basis van een SMP voor het uitvoeren van diverse werkzaamheden aan woningen en overige gebouwen in Waddinxveen. Daarnaast wil de gemeente ook derden (particulieren, VvE's, woningcorporaties) in de gelegenheid stellen om gebruik te maken van deze SMP-vergunning. Het gaat hierbij om woningen en andere gebouwen binnen de bebouwde kom van Waddinxveen (het SMP-gebied).

Relevante documenten

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Soortenmanagementplan Waddinxveen, Gemeente Waddinxveen i.s.m. Habitus B.V., versie 2.0, 12 september 2025 (ODH1507209);
- Bijlage 1 Gebiedsbreed soortgericht onderzoek Bebouwde kom Waddinxveen, Habitus B.V., documentcode: WADD2024-3-NO-V2, 9 september 2025 (ODH1507207);
- Bijlage 2 Gebiedsgerichte quickscan Gemeente Waddinxveen, Habitus B.V., documentcode: WADD2023-1-QS-V2, 5 maart 2025 (ODH1286903);
- Bijlage 3 SMP administratie 2.0 (Excel-bestand) (ODH1507213);
- Bijlage 4 Ecologische werkprotocollen Soortenmanagementplan Waddinxveen, Habitus B.V., documentcode: WADD2024-4-EW-V1, 12 september 2025 (ODH1647630);
- Brief Aanvullende informatie SMP Waddinxveen, gemeente Waddinxveen, kenmerk: 154641, 12 september 2025 (ODH1601411);
- Beantwoording aanvullende vragen november 2025, gemeente Waddinxveen, 4 november 2025 (ODH1601413).

Procedure

Uniforme openbare voorbereidingsprocedure

Deze beschikking is met instemming van de aanvrager voorbereid met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Overeenkomstig artikel 16.57 van de Ow is kennisgegeven van de aanvraag via www.officielebekendmakingen.nl.

Beslistermijn

Gelet op artikel 3:18, eerste lid, van de Awb is de termijn voor de afhandeling van de aanvraag zes maanden na ontvangst van de aanvraag.

Volledigheid aanvraag

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. In de Omgevingsregeling zijn naast algemene ook specifieke indieningsvereisten opgenomen waar een aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan dient te voldoen. Ook hebben wij getoetst of de aangeleverde gegevens voldoende zijn voor de voorbereiding van de beschikking en het inhoudelijk beoordelen van de aanvraag.

Doordat de aanvraag onvolledig was, is op 1 augustus 2025 verzocht de nog ontbrekende gegevens aan te leveren. Op 12 september 2025 hebben wij de gevraagde gegevens ontvangen en is de behandeling van de aanvraag



voortgezet. Op 3 november 2025 is tevens om aanvullende informatie gevraagd, hiervan zijn de gevraagde gegevens ontvangen op 4 november 2025.

Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoet aan de wettelijke indieningsvereisten en voldoende informatie bevat voor een inhoudelijke beoordeling van de gevolgen van de flora- en fauna-activiteit op de betrokken beschermde soort(en).

Bevoegd gezag

De flora- en fauna-activiteit wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 5.10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Ow, artikel 11.24 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) en artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e, van het Omgevingsbesluit zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Participatie

De opzet en uitkomsten van het participatieproces zijn op grond van artikel 7.4 van de Omgevingsregeling onderdeel van de aanvraag. Bij deze aanvraag heeft participatie plaatsgevonden.

Zienswijzen

De ontwerpbeschikking heeft ter inzage gelegen van P.M. tot en met P.M.

Er zijn ...

Wijziging ten opzichte van ontwerpbeschikking

Ten opzichte van de ontwerpbeschikking zijn ...

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Ow, waarin is opgenomen dat het verboden is om aangewezen flora- en fauna-activiteiten uit te voeren zonder omgevingsvergunning. In het Bal worden deze flora- en fauna-activiteiten benoemd en zijn de beschermingsregimes opgenomen voor inheemse planten en dieren. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Het tweede regime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. De aanvraag is tevens getoetst aan de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de huismus, de gierzwaluw en de spreeuw, dit zijn van nature in Nederland in het wild levende vogels welke beschermd zijn op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Paragraaf 11.2.2 van het Bal, met betrekking op de Vogelrichtlijn, bepaalt voor welke flora- en fauna-activiteiten met gevolgen voor vogels een omgevingsvergunning nodig is. Artikel 8.74j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de omgevingsvergunning. Op grond van artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder b en d, en artikel 11.37, derde lid, van het Bal geldt een verbod op het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten zonder omgevingsvergunning voor:

- het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren, of het opzettelijk wegnemen van nesten van de huismus, de gierzwaluw en de spreeuw;
- het opzettelijk storen van de huismus, de gierzwaluw en de spreeuw waarbij sprake is van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding.

De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis en de baardvleermuis. Dit zijn van



nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn. De ruige dwergvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis en de baardvleermuis zijn ook opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Paragraaf 11.2.3 van het Bal, met betrekking op de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn, bepaalt voor welke flora- en fauna-activiteiten met gevolgen voor plant- en diersoorten een omgevingsvergunning nodig is. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een omgevingsvergunning. Op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, b en d, van het Bal geldt een verbod op het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten zonder omgevingsvergunning voor:

- het opzettelijk doden van de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis en de baardvleermuis;
- het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis en de baardvleermuis;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis en de baardvleermuis.

Op grond van artikel 8.74j en 8.74k, eerste lid, van het Bkl wordt een omgevingsvergunning slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing voor het verrichten van de activiteit bestaat;
- de activiteit nodig is omdat tenminste één van de belangen genoemd in artikel 8.74j en 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl aan de orde is; en
- de activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort en de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Tot slot geldt voor alle inheemse soorten in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde diersoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een omgevingsvergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

Beoordeling

Beschrijving SMP

Hieronder volgt een beschrijving van het SMP-gebied, wordt toegelicht wat het doel is van dit SMP, voor welke werkzaamheden de SMP-vergunning van toepassing is, wat de algemene planning is van de uit te voeren werkzaamheden in het gebied, en welke partijen gebruik kunnen maken van de SMP-vergunning.

Doel van een SMP

Een SMP is een instrument waarmee verduurzamingsmaatregelen op grote schaal doorgang kunnen vinden, terwijl er gelijktijdig zorgvuldig wordt omgegaan met beschermde diersoorten. Een SMP biedt de mogelijkheid om een gebiedsgerichte vergunning aan te vragen in plaats van per project een afzonderlijke vergunning. Met een SMP wordt de staat van instandhouding van beschermde soorten op gebiedsniveau in kaart gebracht. Het doel is om deze staat van instandhouding te garanderen en waar mogelijk te versterken. Werkzaamheden mogen de staat van instandhouding van betrokken soorten niet verslechteren ten opzichte van de situatie vóór de start van de werkzaamheden. Daarnaast moet het project een wettelijk belang dienen zoals genoemd in de Omgevingswet, en mag er geen andere bevredigende oplossing zijn die in mindere mate leidt tot overtreding van verbodsbepalingen.



Bij reguliere projecten moet per project een vergunning worden aangevraagd als verbodsbepalingen worden overtreden. Overtredingen moeten zoveel mogelijk worden voorkomen door mitigerende maatregelen. Indien dat niet lukt, is een vergunning noodzakelijk, waarbij compenserende maatregelen worden opgelegd om de staat van instandhouding te waarborgen. Door sloop, renovaties (zoals na-isolatie) en moderne bouwmethoden verdwijnen geschikte verblijfplaatsen, zoals spouwmuren en broedplekken onder dakpannen. Dit maakt een gebiedsgerichte aanpak via een SMP extra waardevol.

Doel SMP gemeente Waddinxveen

In Waddinxveen staan populaties van gebouwbewonende soorten zoals huismussen, gierzwaluwen, spreeuwen en diverse vleermuissoorten onder druk. Deze soorten worden beschermd door de Omgevingswet. De gemeente Waddinxveen wil:

- netwerken van (beschermd) vogel- en vleermuissoorten versterken van binnen de bebouwde kom van Waddinxveen.
- grootschalig natuurinclusief bouwen en verbouwen.

Met het SMP wil de gemeente Waddinxveen particulieren en andere partijen de mogelijkheid bieden om verduurzamingsmaatregelen, zoals isolatie, uit te voeren én tegelijkertijd rekening houden met beschermde soorten. Zo worden nest- en verblijfplaatsen beschermd, leefgebieden behouden en de leefomgeving van Waddinxveen verder vergroend.

Visie en ambitie gemeente Waddinxveen

De Omgevingsvisie Waddinxveen 2050 (vastgesteld in 2022) schetst de ambitie om Waddinxveen te ontwikkelen tot een groene, gezonde en toekomstbestendige gemeente, waarin duurzame groei, klimaatbestendigheid en biodiversiteit centraal staan. Nieuwe ontwikkelingen en herstructureringen moeten energieneutraal, circulair en natuurinclusief plaatsvinden, met nadruk op het vergroenen van de leefomgeving, het versterken van ecologische structuren en het verbeteren van de leefkwaliteit. Daarmee wil de gemeente Waddinxveen toewerken naar een groene en klimaatbestendige woon- en werkomgeving, die in 2050 weerbaar is tegen de gevolgen van klimaatverandering.

Het SMP sluit direct aan bij deze visie en vormt een instrument om de gemeentelijke ambities op het gebied van natuur en duurzaamheid concreet te realiseren. Door vooraf ecologische randvoorwaarden vast te leggen, kunnen werkzaamheden zoals isolatie op een natuurinclusieve wijze plaatsvinden. Het SMP draagt op deze manier bij aan de versterking van biodiversiteit, het behoud en herstel van leefgebieden voor beschermde soorten en een gunstige lokale staat van instandhouding van de SMP-soorten, geheel in lijn met de doelstellingen uit de Omgevingsvisie en de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet.

Beschrijving SMP-gebied

Het SMP-gebied betreft de bebouwde kom van Waddinxveen en bestaat uit verschillende buurten met een diversiteit aan rijtjeswoningen, twee-onder-één-kapwoningen, vrijstaande woningen, hoogbouw/appartementencomplexen en gemeentelijke bebouwing zoals scholen en sportzalen, enkele kerken en gebouwen met een bedrijfs- of maatschappelijke functie waaronder winkels of kleinschalige industrie. De bebouwing wordt doorkruist door verschillende wegen waaronder een snelweg (A12) en verschillende N-wegen. Waddinxveen heeft ruim 35.000 inwoners. Er zijn 16.125 gebouwen waarvan 13.842 woningen. 86,6% van de woningen is aangesloten op aardgas en van de woningen met een (na-)isolatiebehoefte in de gemeente Waddinxveen bevindt 97% zich in het SMP-gebied.

Beschrijving werkzaamheden

Het SMP is gericht op een beperkt aantal ingrepen. Dit betreft de volgende werkzaamheden:



- Het isoleren van de spouwmuren aan de buiten- en binnenzijde;
- Het isoleren van gevels achter borstwering of gevelbetimmering;
- Het isoleren van het dak, van buitenaf en van binnenuit of via de zoldervloer;
- Het isoleren van de vloer- of kruipruimte;
- Het vervangen van glas.

Voor het uitvoeren van bovengenoemde werkzaamheden zijn EWP's opgesteld, waar de verschillende ingrepen nader worden toegelicht. Daarnaast is er een EWP - Natuurinclusief Bouwen opgesteld. Het verwijderen van (gevel)groen ten behoeve van het uitvoeren van de werkzaamheden is onder het SMP niet toegestaan.

Planning en fasering

De planning van de werkzaamheden is gebaseerd op de Transitievisie Warmte Waddinxveen⁵. Hierin is beschreven in welk tempo de gemeente Waddinxveen overstapt naar aardgasvrije woningen. Het uitvoeren van diverse isolatiewerkzaamheden en andere energiebesparende werkzaamheden zijn een belangrijk onderdeel van de verduurzamingsopgave. De gemeente heeft de wijken in en om het SMP-gebied ingedeeld in verschillende fasen, elk met een eigen tijdspad. Deze fasen zijn:

1. Korte termijn tot 2035
2. Natuurlijk tempo tot 2050
3. Middellange termijn tot 2040
4. Lange termijn tot 2050
5. Middellange termijn tot 2040 of natuurlijk tempo tot 2050

De wijken welke zijn aangeduid met een '1' hebben de hoogste prioriteit voor verduurzaming, vanwege het hoge energieverbruik. Er wordt verwacht dat de woningeigenaren binnen deze woonwijken binnen vijf tot tien jaar gebruik zullen maken van de SMP-vergunning om hun woningen te verduurzamen of isoleren. De gemeente Waddinxveen stimuleert de verduurzaming van woningen door collectieve inkoopacties, informatiecampagnes en subsidieregelingen, maar heeft geen rechtstreekse invloed op de planning of het aantal woningeigenaren dat daadwerkelijk de stap neemt naar isoleren. De verwachting is dat 1.200 woningeigenaren op korte of middellange termijn willen isoleren. Dit aantal wordt waarschijnlijk tussen 2035 en 2040 behaald.

Er zijn op het moment van de aanvraag geen concrete plannen om gemeentelijke panden te isoleren. Deze zijn ofwel reeds geïsoleerd of er is op dit moment geen isolatiebehoefte.

Procesbeschrijving, actoren en verantwoordelijkheden

In het SMP zijn de verantwoordelijkheden en processen die bij het SMP horen concreet uitgewerkt. Hiervoor is een overeenkomst opgesteld waarin afspraken zijn opgenomen over het naleven van de voorwaarden van het SMP, de mitigerende en compenserende maatregelen en de monitoring. De gemeente Waddinxveen draagt de eindverantwoordelijkheid voor het correct toepassen van het SMP bij alle werkzaamheden. Dit geldt zowel voor werkzaamheden aan het eigen gemeentelijk vastgoed als voor werkzaamheden die worden uitgevoerd door derden middels doorschrijving van de SMP-vergunning. Middels doorschrijving van de SMP-vergunning door de gemeente zijn er ook derde partijen welke gebruik kunnen maken van deze vergunning. Dit zijn particulieren, VvE's en woningcorporaties.

Om het proces in goede banen te leiden is een heldere verdeling van verantwoordelijkheden, een procesbeschrijving en een inzichtelijk administratiesysteem opgesteld. In de praktijk blijft de gemeente Waddinxveen de hoofdcoördinator en communicator.

⁵ Zie <https://www.waddinxveen.nl/wp-content/uploads/2022/12/transitievisie-warmte-waddinxveen.pdf>.



Interne communicatie gemeente Waddinxveen

De gemeente Waddinxveen heeft een communicatiestrategie opgesteld. Deze is opgesteld door de adviseur biodiversiteit in afstemming met de communicatieadviseur, de webbeheerder en de GIS-expert van de gemeente. Dit team is gedurende de looptijd van het SMP verantwoordelijk voor de uitvoering van de communicatiestrategie en het bijhouden en bijwerken van informatie.

De GIS-expert binnen de gemeente is verantwoordelijk voor het bijhouden van de kaartviewer². De kaartviewer wordt tenminste jaarlijks aangevuld met alle waarnemingen. De adviseur biodiversiteit beheert een Excel-bestand met daarin de gegevens van derden die gemachtigd worden (vergunninggebruikers), de werkzaamheden die zij gaan uitvoeren en welk EWP wordt gevolgd. Daarnaast wordt hierin vastgelegd welke nest- en verblijfsmogelijkheden gerealiseerd worden in gemeentelijke panden of in de openbare ruimte en natuurinclusieve nieuwbouwprojecten. In aanvulling hierop hebben wij in de voorschriften opgenomen dat in de kaartviewer tevens bijgehouden dient te worden waar de en welke (tijdelijk en permanente) voorzieningen zijn gerealiseerd, en dat dit ook geldt voor de voorzieningen die door derden zijn gerealiseerd.

Communicatie met derden

De communicatie vanuit de gemeente Waddinxveen naar derden (met name particulieren, maar ook VvE's en woningcorporaties) is vastgelegd in de communicatiestrategie. Het doel van deze communicatie is het creëren van bewustwording en betrokkenheid voor de beschermde soorten. Middels deze strategie worden de partijen actief geïnformeerd over de te nemen stappen en de uit te voeren maatregelen bij het uitvoeren van werkzaamheden. Er wordt gecommuniceerd via de gemeentewebsite, (digitale) nieuwsbrieven en per post aan bewoners. Dit laatste is bijvoorbeeld het geval bij bewoners met bijzondere ecologische waarden in hun woning, zoals een kraamverblijfplaats of een winterverblijfplaats. In deze persoonlijke brief staat informatie over de waarneming(en) en de (on)mogelijkheden voor het uitvoeren van isolatiewerkzaamheden. Deze benadering heeft reeds plaatsgevonden vanuit de gemeente en vindt actief plaats bij nieuwe waarnemingen van bijzondere ecologische waarden.

In het SMP is tevens weergegeven welke stappen een particulier of een andere derde moet doorlopen om zijn gewenste project aan te melden bij de gemeente en van welke informatie hij op dat moment wordt voorzien. Op deze wijze is geborgd dat derden de juiste maatregelen treffen alvorens er werkzaamheden worden uitgevoerd.

Communicatie met bevoegd gezag

In het SMP zijn administratieve handelingen met betrekking tot het bevoegd gezag beschreven. De adviseur biodiversiteit van de gemeente draagt het bijhouden van de SMP-administratie na het eerste jaar, wanneer bekend is hoeveel tijd het kost en eventuele opstartproblemen verholpen zijn, over aan de ODMH. Het is dan ook de intentie om een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan met de afdeling ecologie van de ODMH om de administratie en beoordeling daar structureel te beleggen.

Daarnaast levert de gemeente twee keer per jaar de SMP-administratie aan bij de OZHZ. De kaartviewer moet daarnaast te allen tijde toegankelijk zijn voor het bevoegd gezag (waaronder OZHZ). Jaarlijks levert de gemeente een monitoringsverslag aan bij de OZHZ. In de voorschriften hebben wij gespecificeerd wanneer derden, als zij gebruik maken van de SMP-vergunning, (start- en eind)meldingen bij OZHZ moeten doen. Maatwerk EWP's voor projecten groter dan één woning of projecten met bijzondere ecologische waarden worden ter goedkeuring voorgelegd aan de OZHZ. Dit hebben wij tevens opgenomen in de voorschriften. Deze maatwerk EWP's worden te allen tijde opgesteld door een ecologisch deskundige.

Tot slot is de onderhavige vergunning geldig voor vijf jaar na vergunningverlening. Uiterlijk na viereneenhalf jaar, een half jaar voor het verlopen van deze vergunning, kan een verlenging bij de ODH worden aangevraagd voor nog



eens vijf jaar. Hierbij dienen de monitoringsgegevens van de bevindingen van de eerste vergunningperiode te worden meegenomen. Dit laatste hebben wij opgenomen onder 'Aanwijzingen voor gebruik'.

Beoordeling procesbeschrijving, communicatie en verantwoordelijkheden

Op grond van bovenstaande overwegingen zijn wij van mening dat de verantwoordelijkheden, taken, processen en communicatie(lijnen) zoals deze zijn opgenomen in het SMP, voldoende concreet en expliciet zijn uitgewerkt. Hiermee wordt gewaarborgd dat het SMP en de bijbehorende maatregelen in de praktijk (juist) toegepast, geëvalueerd en gecommuniceerd worden. In de voorschriften hebben wij opgenomen dat de planning van projecten gedeeld moeten worden met de OZHZ en welke meldingen er per project ingediend moeten worden.

Belangenonderbouwing

Met betrekking tot de huismus, de gierzwaluw en de spreeuw is de omgevingsvergunning aangevraagd op grond van de belangen, zoals genoemd in artikel 8.74j, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid; en,
- ter bescherming van flora en fauna.

Met betrekking tot de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis en de baardvleermuis is de omgevingsvergunning aangevraagd op grond van de belangen, zoals genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats; en,
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De belangen van de voorgenomen werkzaamheden zijn in de aanvraag toegelicht in hoofdstuk 3 van het document 'Soortenmanagementplan Waddinxveen' van 12 september 2025. Samengevat gaat het om het volgende:

Volksgezondheid en openbare veiligheid

De verduurzaming van de gebouwde omgeving heeft, naast een klimaat- en energiedoelstelling, een direct belang voor de openbare veiligheid en volksgezondheid. Oude, slecht geïsoleerde en onvoldoende geventileerde woningen zorgen vaak voor een ongezond binnenklimaat, met vocht- en schimmelvorming, tocht en sterke temperatuurschommelingen. Dit vergroot het risico op ademhalingsproblemen, allergieën en hart- en vaatziekten, vooral bij kwetsbare groepen zoals kinderen, ouderen en mensen met een verminderde weerstand.

Wetenschappelijke studies bij volwassenen met een ademhalingsstoornis tonen aan dat een groot deel van de gevallen van astma, astmatische bronchitis en chronische bronchitis, evenals circa 70% van de gevallen van chronische neusverkoudheid, bij bewoners van vochtige woningen voorkomt. Daarnaast is een consistente associatie gevonden tussen vocht in de woning en het voorkomen van luchtwegsymptomen zoals hoesten en piepen⁶. Het is waarschijnlijk dat schimmels een rol spelen in de relatie tussen vochtige woningen en gezondheidseffecten, maar een kwantitatieve onderbouwing hiervan ontbreekt nog⁷. Naast deze gezondheidsrisico's vormen verouderde verwarmingssystemen en gasinstallaties een verhoogd risico op brand en koolmonoxidevergiftiging, wat de noodzaak tot verduurzaming verder onderstreept.

⁶ Zie ook GGD-richtlijn medische milieukunde Schimmel- en vochtproblemen in woningen, RIVM Rapport 609300022/2012, <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/609300022.pdf>.

⁷ Zie ook <https://www.rivm.nl/binnenmilieu/vocht-schimmels-en-allergenen/vocht-in-woning>.



De uitvoering van de warmtetransitie en de verduurzaming van woningen, zoals vastgelegd in de Transitievisie Warmte Waddinxveen⁴ (hierna: TVW) en het Koersdocument Duurzaam Waddinxveen⁸, draagt direct bij aan het verbeteren van het binnenmilieu, het verminderen van energiearmoede en het verlagen van gezondheidsrisico's. Door woningen beter te isoleren, veilige en duurzame warmtebronnen toe te passen en ventilatie te verbeteren, ontstaat een gezondere, veiligere en comfortabelere leefomgeving, met een beter binnenklimaat.

Het SMP ondersteunt deze opgave door vooraf ecologische randvoorwaarden te borgen waarbinnen isolatiewerkzaamheden en andere verduurzamingsmaatregelen binnen de wet -en regelgeving en op een ecologisch verantwoorde manier kunnen worden uitgevoerd. Hierdoor wordt voorkomen dat noodzakelijke ingrepen in de woningvoorraad vertraging oplopen, terwijl tegelijkertijd de bescherming van in gebouwen voorkomende soorten wordt gewaarborgd. Op deze manier levert het SMP een directe bijdrage aan het realiseren van een gezonde en veilige leefomgeving en daarmee aan het belang van openbare veiligheid en volksgezondheid.

Dwingende redenen van groot openbaar belang

Op landelijk niveau is in het Klimaatakkoord afgesproken dat circa zeven miljoen woningen en één miljoen overige gebouwen in 2050 aardgasvrij moeten zijn. Gemeenten hebben hierin de regierol gekregen om deze transitie gebiedsgericht vorm te geven. Voor de gemeente Waddinxveen heeft dit geleid tot de ontwikkeling van de Regionale Energiestrategie (hierna: RES) Midden-Holland⁹, opgesteld in samenwerking met de omliggende gemeenten, waterschappen en de provincie Zuid-Holland.

In deze strategie is vastgelegd dat de regio uiterlijk in 2030 jaarlijks 0,435 TWh aan hernieuwbare elektriciteit zal opwekken, wat neerkomt op 1,24% van de landelijke opgave van 35 TWh. In 2050 moet de regio volledig energie- en klimaatneutraal zijn. Voor Waddinxveen betekent dit een aanzienlijke bijdrage aan de verduurzaming van de gebouwde omgeving en aan de warmtetransitie.

De TVW vormt het lokale uitvoeringskader voor het realiseren van de gemeentelijke klimaatdoelstellingen. Hierin is beschreven op welke wijze en in welk tempo de gemeente stapsgewijs werkt aan het verbeteren van isolatie van gebouwen en het afbouwen van het gebruik van aardgas. Het uiteindelijke doel is dat alle gebouwen in Waddinxveen in 2050 beschikken over een betaalbare, betrouwbare en duurzame warmtevoorziening. De TVW benadrukt het belang van het benutten van 'natuurlijke momenten' voor verduurzaming, zoals bij renovatie of verhuizing, en het actief betrekken van bewoners. Via collectieve inkoopacties, informatiecampagnes en subsidieregelingen wordt verwacht dat circa 1.200 woningeigenaren hun woningen op korte of middellange termijn zullen isoleren. In de eerste uitvoeringsfase worden onder andere de buurten Groenswaard, Vondelwijk, Peter Zuidlaan en Horstenbuurt voorbereid op aansluiting op een collectief warmtenet, terwijl in andere wijken wordt ingezet op individuele oplossingen zoals warmtepompen of het gebruik van groen gas.

Het Koersdocument Duurzaam Waddinxveen (2022–2050) vormt het overkoepelende beleidskader waarin de energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie en biodiversiteitsherstel in samenhang worden aangepakt. Het document benoemt concrete tussendoelen, zoals het realiseren van circa 2.000 aardgasvrije woningen in 2030 en het verbeteren van de energieprestatie van de bestaande woningvoorraad. Hiermee sluit het koersdocument nauw aan op de RES en de provinciale duurzaamheidsdoelstellingen, en vormt het de basis voor een integrale en toekomstbestendige ontwikkeling van de fysieke leefomgeving.

Het SMP ondersteunt deze opgave door vooraf ecologische randvoorwaarden te borgen waarbinnen isolatiewerkzaamheden en andere verduurzamingsmaatregelen binnen de wet -en regelgeving en op een

⁸ Zie Koers naar Duurzaam Waddinxveen, (her)verbinden met de natuur, 8 december 2021, https://www.waddinxveen.nl/wp-content/uploads/2022/12/gw_duurzaamkoersdocument_dt_-07022022.pdf.

⁹ Zie ook <https://www.waddinxveen.nl/duurzaamheid/regionale-energiestrategie/>.



ecologisch verantwoorde manier kunnen worden uitgevoerd. Door schade aan beschermde soorten te voorkomen of te compenseren binnen een gebiedsgerichte aanpak, wordt de balans behouden tussen natuurwaarden en de noodzakelijke energietransitie.

Door het isoleren van muren, daken en vloeren, het vervangen van ramen en het overschakelen op duurzame warmtebronnen wordt bijgedragen aan het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen en het verminderen van het gebruik van aardgas. Daarmee levert de uitvoering van de RES, de TVW en het Koersdocument, ondersteund door het SMP, een directe bijdrage aan een klimaatneutrale, veilige en gezonde leefomgeving. Deze samenhangende aanpak dient daarmee een groot openbaar belang.

Bescherming (wilde) flora en fauna

Door de werkzaamheden uit te voeren onder een SMP-vergunning ontstaan kansen om de SMP-soorten op populatieniveau beter te beschermen. Waar eerder projectmatig een verblijfplaats van een soort kort voorafgaand werd gemitigeerd en bij afronding werd gecompenseerd, wordt in een SMP op voorhand rekening gehouden met de aanwezigheid van beschermde soorten en worden er ruimer vooraf meer voorzieningen aangebracht en nest- en verblijfsmogelijkheden gerealiseerd. Daarnaast wordt gekeken naar het realiseren of verbeteren van aanwezige groenvoorzieningen voor de verschillende soorten. Dit geldt, in tegenstelling tot reguliere projecten, ook voor gebouwen waar eerder geen nest- of verblijfplaatsen zijn aangetroffen of waar deze in het verleden verloren zijn gegaan. Omdat dit SMP zich specifiek richt op particuliere woningen binnen de gemeente, biedt het een belangrijke kans om de aanwezige soorten beter te beschermen. Bij particuliere projecten werd tot nu toe vaak beperkt aandacht besteed aan het behoud van deze soorten. Door het SMP kunnen deze projecten voortaan op een meer structurele en ecologisch verantwoorde manier worden uitgevoerd. Hiermee wordt middels het SMP een toename aan nest- en verblijfsmogelijkheden voor de huismus, gerealiseerd ten opzichte van reguliere vergunningen. Daarnaast wordt binnen het SMP ingezet op het realiseren van een bredere diversiteit aan verblijfplaatsen voor vleermuizen en op het opleggen van maatwerk bij bijzondere ecologische waarden, zoals opgenomen in de EWP's.

Doordat de gemeente proactief communiceert over het SMP en een duidelijk handelingsperspectief biedt, wordt de drempel voor particulieren om natuurvriendelijk te isoleren aanzienlijk verlaagd. Zonder SMP-vergunning isoleren veel particulieren hun woning zonder rekening te houden met beschermde soorten, wat kan leiden tot overtredingen van de verbodsbepalingen. Het SMP verplicht particulieren om mitigerende en compenserende maatregelen te treffen, waardoor natuurvriendelijk isoleren niet alleen juridisch geborgd wordt, maar ook praktisch uitvoerbaar. Het SMP biedt duidelijkheid, voorspelbaarheid en ondersteuning, waardoor het alternatief (isoleren zonder vergunning en zonder maatregelen) minder aantrekkelijk wordt.

De gemeente Waddinxveen stimuleert tevens natuurinclusieve nieuwbouw door bij het ontwerp en de bouw van woningen en gebouwen direct rekening te houden met nest- en verblijfsmogelijkheden voor beschermde soorten, en heeft hiervoor al extra voorzieningen aangebracht aan gemeentelijke panden en in de openbare ruimte. Daarnaast zet de gemeente in op het verbeteren van de openbare buitenruimte om het functioneel leefgebied en foerageergebied van deze soorten te versterken, bijvoorbeeld door vergroening en het creëren van schuilplekken. Tot slot werkt de gemeente actief aan de uitbreiding van het vleermuisnetwerk door nieuwe verblijfplaatsen te realiseren en bestaande voorzieningen te vervangen, zodat deze dieren duurzaam kunnen blijven voortbestaan binnen Waddinxveen.

Genoemde punten zijn in het SMP uitgewerkt in de volgende drie onderdelen:

A. Natuurinclusieve nieuwbouw:

Nieuwe gebouwen worden ontworpen met geïntegreerde nest- en verblijfsmogelijkheden voor de huismus, de gierzwaluw, de spreeuw en de vleermuissoorten, zowel binnen als buiten het SMP-gebied. Dit is verankerd in het gemeentelijk beleid zoals omschreven in de Omgevingsvisie Waddinxveen en het Omgevingsprogramma Duurzame Leefomgeving. De Omgevingsvisie wordt meegegeven aan alle interne



en externe partijen die ruimtelijke plannen (gaan) uitvoeren. De vergunningverlener, de Omgevingsdienst Midden-Holland, toetst in overleg met de adviseur biodiversiteit van de gemeente of de plannen voldoen aan de Omgevingsvisie, het Omgevingsprogramma en het EWP 4. Verder geldt voor alle nieuwbouwprojecten die nog vergund moeten worden dat er natuurinclusief gebouwd moet worden. Binnen het SMP-gebied betreft dit 745 woningen.

B. Habitatverbetering bij ruimtelijke ontwikkelingen:

Het realiseren van een habitatverbetering vindt plaats bij iedere ruimtelijke ontwikkeling, zowel binnen als buiten het SMP-gebied. Tijdens een gebiedsreconstructie, bijvoorbeeld bij het vernieuwen van wegen of riolen, wordt tevens het openbaar groen opnieuw ingericht. De herinrichting moet voldoen aan het Omgevingsprogramma als beleidskader. Ontwerpen worden door de adviseur biodiversiteit van de gemeente getoetst aan het Omgevingsprogramma en aan het EWP Natuurinclusief bouwen. In het SMP staat aangegeven waar er tot 2029 diverse (grote) reconstructies op de planning staan binnen het SMP-gebied. Na deze periode wordt vervolgens weer een nieuwe vierjarenplanning opgesteld.

C. Uitbreiden van het vleermuisnetwerk:

Het vleermuisnetwerk is uitgebreid met zestien nieuwe vleermuisvoorzieningen aan bestaande gemeentelijke gebouwen en in de openbare ruimte. Deze voorzieningen bestaan uit:

- het plaatsen van twee externe vleermuiskraamkasten aan sporthal de Duikelaar;
- het plaatsen van één vleermuispaalkast langs een vliegroute van vleermuizen nabij de Petteplas;
- het plaatsen van één experimentele gevelkast van 6 m² voor de laatvlieger, gerealiseerd in de nok van de Tafeltennisvereniging Kwiek. Deze bevindt zich nabij een bekende kraamverblijfplaats van de laatvlieger;
- het plaatsen van twaalf bolle vleermuis kasten aan bomen voor de gewone grootoorvleermuis en de baardvleermuis in het Gouwebos. Deze locatie bevindt zich buiten het SMP-gebied maar betreft geschikt foerageergebied van vleermuizen. Acht kasten hiervan zijn geschikt als kraamverblijfplaats.

De voorzieningen zijn gerealiseerd in het kader van Natuurvriendelijk Isoleren en kunnen meegeteld worden onder dit SMP. Tot slot kan door het periodiek monitoren van de SMP-soorten, en indien nodig bijsturen waar nodig, worden gewaarborgd dat het SMP aantoonbaar bijdraagt in het belang van de bescherming van (wilde) flora en fauna.

Beoordeling belangenonderbouwing

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat de aan de SMP-aanvraag ten grondslag gelegde wettelijke belangen voldoende zijn onderbouwd om de negatieve effecten op de SMP-soorten, welke als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden onder het SMP zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Locaties

Het uitvoeren van de werkzaamheden onder het SMP is te allen tijde locatiespecifiek, omdat het gaat om het uitvoeren van isolatiewerkzaamheden aan bestaande woningen en gebouwen.

Werkwijze en periode van uitvoering

De werkwijzen voor het uitvoeren van de verschillende werkzaamheden zijn vastgelegd in de EWP's. Tevens is er een beslisboom opgesteld of maatwerkoplossingen mogelijk zijn of dat standaardvoorzieningen in de vorm van kasten moeten worden ingebouwd. Dit is aangegeven voor de verschillende type woningen en gebouwen. In eerste instantie wordt er altijd uitgegaan van het behouden van de aanwezige verblijfplaatsen. Zodra er sprake is van de aanwezigheid van een bijzondere ecologische waarde, dient een maatwerkoplossing gezocht te worden, waarbij tevens eerst ingezet wordt op het behouden van deze verblijfplaatsen. Hiervoor wordt een maatwerk EWP



opgesteld. Met betrekking tot het plaatsen van steigers wordt rekening gehouden met het gebruik van steigerdoeken en de periode van werken.

Tevens wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de aanwezige SMP-soorten. Dit zijn het broedseizoen van vogels en de kraam- en winterperiode van vleermuizen. Door te allen tijde in de minst kwetsbare periode, van september tot en met oktober, ongeschikt te maken, wordt een negatief effect op nesten van vogels en kraam- en winterverblijfplaatsen van vleermuizen zoveel als mogelijk voorkomen.

Beoordeling geen andere bevredigende oplossing

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Met de gekozen werkwijze, planning en periode van uitvoering, wordt schade aan de SMP-soorten zoveel als mogelijk voorkomen.

Staat van instandhouding

Beschrijving SMP-soorten

Het SMP richt zich op de volgende beschermde soorten die voorkomen in de bebouwde kom van Waddinxveen:

- | | |
|-----------------------------|--------------------------------|
| - de huismus; | - de laatvlieger; |
| - de gierzwaluw; | - de meervleermuis; |
| - de spreeuw; | - de gewone grootoorvleermuis; |
| - de gewone dwergvleermuis; | - de kleine dwergvleermuis; |
| - de ruige dwergvleermuis; | - de baardvleermuis. |

Soortgericht onderzoek

In 2024 heeft een gebiedsdekkende quickscan plaatsgevonden in de bebouwde kom van Waddinxveen. Het doel hiervan is te bepalen welke (beschermde) gebouwbezonende soorten en functies (mogelijk) in het SMP-gebied kunnen voorkomen. De quickscan bestaat uit twee onderdelen: een literatuuronderzoek en een verkennend veldonderzoek. Voor het literatuuronderzoek zijn databanken, eerder uitgevoerde onderzoeken en betrokken partijen geraadpleegd. Met het verkennend veldonderzoek is de potentie van gebouwen en groene en blauwe structuren voor gebouwbezonende soorten verder in kaart gebracht. Met deze quickscan is bepaald welke inspanning vervolgens benodigd is geweest voor het uitvoeren van het nader onderzoek; de nulmeting.

Het gebiedsdekkend nader onderzoek (tezamen met de quickscan is dit de nulmeting) heeft plaatsgevonden in 2024. Met de resultaten van het uitgevoerde onderzoek is de actuele situatie met betrekking tot de aanwezigheid, het gebiedsgebruik, de verspreiding en de populatieontwikkeling van de SMP-soorten in beeld gebracht. Gebiedsgericht onderzoek is niet gericht op het vaststellen van de exacte locaties van nest- en verblijfplaatsen, maar op het in beeld brengen van netwerken en de verspreiding van populaties. Er wordt in de regel dus niet uitgegaan van het uitsluiten van aanwezigheid van soorten.

De resultaten van de uitgevoerde onderzoeken zijn verwerkt in de kaartviewer, die overzichtelijk is. In deze kaartviewer zijn alle nest- en verblijfplaatsen, kolonies, foerageergebieden en bufferzones rondom de kolonies en verblijfplaatsen opgenomen. Naast wijken en buurten zijn ook panden en hun BAG-gegevens opgenomen. Dit maakt het mogelijk om te analyseren welke soort(groep)en voorkomen op welke locaties en in welke gebouwtypen binnen de gemeente.

Hieronder staat per soort(groep) beschreven op welke wijze het onderzoek is uitgevoerd, wat de resultaten zijn en wat de effectenbeoordeling en bijbehorende verbodsbepalingen zijn welke worden overtreden.



Huismus

Uitgevoerd onderzoek

Twee weken voorafgaand aan de optimale onderzoeksperiode van de huismus is een voorverkenningronde uitgevoerd. Tijdens deze verkenning is het gehele SMP-gebied gedurende een hele dag per fiets bezocht door twee personen, om de bolwerken van de huismus (en de spreekw) in kaart te brengen. Op basis van deze inventarisatie zijn veertien onderzoeksclusters van circa 31 hectare per cluster vastgesteld. Elk cluster is tweemaal bezocht in de juiste onderzoeksperiode van circa 08:00 tot 11:00 uur in de ochtend, het moment waarop de meeste activiteit van de huismus waargenomen kan worden. De onderzoeksperioden zijn gebaseerd op het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023). Gedurende het onderzoek is een enkele keer afgeweken vanwege de relatief koude weersomstandigheden in het voorjaar, maar de bezoeken zijn nooit later dan twee uur na zonsopkomst gestart. Tijdens elk bezoek zijn alle locaties binnen een cluster twee à drie keer bezocht. De bezoeken zijn op de fiets uitgevoerd door één persoon, waarbij de tweede ronde in tegenovergestelde richting van de eerste ronde is bezocht. Bij het waarnemen van huismussen is gestopt met fietsen om zo het aantal nestindicerende individuen en nestplaatsen zo goed mogelijk in kaart te kunnen brengen.

De onderzoeksopzet voor de huismus is als voldoende beoordeeld. Het uitvoeren van een voorverkenning geeft een goede indruk van het SMP-gebied en het Kennisdocument Huismus is nagenoeg volledig gevolgd. Gemaakte keuzes voor de onderzoeksopzet en eventuele afwijkingen hiervan (vanwege de temperatuur) zijn gedegen ecologisch en navolgbaar onderbouwd. Met het uitgevoerde onderzoek is een volledig beeld verkregen van de aanwezigheid van de bolwerken, nestlocaties en de populatieomvang van de huismus in het SMP-gebied.

Resultaten onderzoek

Binnen het SMP-gebied zijn in totaal 345 nestplaatsen van de huismus vastgesteld. De huismus is verspreid over het gehele SMP-gebied waargenomen. In sommige buurten is de concentratie beduidend hoger, dit geldt met name voor de Oostpolderwijk, de Bomenwijk, Zuidplas 90, delen van Zuidplas 80 en Oranjewijk Noord. Ook buiten het SMP-gebied zijn enkele nesten aangetroffen. Rondom alle huismusnesten wordt een buffer van 50 meter aangehouden, ook als de nesten buiten het SMP-gebied liggen, maar de bufferzone zich wel binnen het SMP-gebied bevindt. Alle nesten die binnen elkaars bufferzone van 50 meter aanwezig zijn, worden tot één kolonie gerekend. In Waddinxveen liggen geen van de kolonies zodanig geïsoleerd van elkaar, dat deze populaties niet levensvatbaar zouden zijn. Het is aannemelijk dat er uitwisseling kan plaatsvinden tussen de verschillende kolonies. In de kaartviewer is onderscheid gemaakt tussen kolonies van minder of meer dan tien broedparen.

De meeste huismussen nestelen onder de dakpannen, die ze doorgaans via de dakgoot bereiken. Daarnaast zijn enkele nestplaatsen aangetroffen in nestkasten, boven raamkozijnen en in een ventilatieschacht van een appartementencomplex. In enkele clusters/(delen van) wijken ontbreekt de huismus. Dit is te wijten aan het ontbreken van geschikte nestplaatsmogelijkheden of functioneel leefgebied.

Effectenbeoordeling en bijbehorende verbodsbepalingen

Door het uitvoeren van werkzaamheden onder het SMP kunnen aanwezige nestplaatsen van de huismus worden beschadigd en/of vernietigd. Hiervan is sprake bij het isoleren van daken van buitenaf en binnenuit (wegens verandering in microklimaat), en in sommige gevallen bij het uitvoeren van gevelisolatie aan de buitenzijde. Overige werkzaamheden, zoals het isoleren van spouwmuren, of isoleren achter borstwering of gevelbetimmering of het vervangen van glas kunnen tevens verstrend werken voor de huismus, omdat de aanwezige nestplaatsen mogelijk (tijdelijk) ontoegankelijk kunnen raken. Hier is bijvoorbeeld sprake van als oudervogels tijdens de broedperiode hun nestplaats niet meer durven te betreden door de aanwezigheid van bijvoorbeeld steigers en/of personeel.



Deze schadelijke handelingen zijn vergunningplichtig op grond van artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal. Daarnaast kan het uitvoeren van dergelijke werkzaamheden op grote schaal leiden tot het opzettelijk storen van de huismus, hetgeen vergunningplichtig is op grond van artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder d, van het Bal. Dit verbod geldt niet indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding, als bedoeld in artikel 11.37, derde lid, van het Bal. Gezien de omvang van de werkzaamheden kan niet worden uitgesloten dat er sprake is van een wezenlijke invloed. Met de te treffen mitigerende maatregelen wordt verwacht dat dergelijke effecten wel zoveel als mogelijk worden verminderd.

Spreeuw

Uitgevoerd onderzoek

Voor de spreeuw is geen gestandaardiseerd onderzoeksprotocol beschikbaar. De broedperiode en het type nestplaatsen van deze soort overlapt met die van de huismus. Om deze reden, is dezelfde onderzoeksopzet gehanteerd als gebruikt bij de huismus. De onderzoeksopzet voor de spreeuw is hiermee als voldoende beoordeeld. Met het uitgevoerde onderzoek is een volledig beeld verkregen van de aanwezige nestlocaties en de populatieomvang van de spreeuw in het SMP-gebied.

Resultaten onderzoek

Binnen het SMP-gebied zijn 230 nestplaatsen van de spreeuw vastgesteld. De spreeuw is over het gehele SMP-gebied verspreid waargenomen. In sommige buurten is de concentratie beduidend hoger, dit geldt met name voor de Bomenwijk, de Oostpolderwijk en delen van Zuidplas 80. Net als bij de huismus bevinden de nestplaatsen zich voornamelijk onder dakpannen. De spreeuw is in tegenstelling tot de huismus minder afhankelijk van het leefgebied in de directe omgeving van de nestplaatsen, de soort foerageert voornamelijk op (speel)grasveldjes, maar ook in polders buiten de bebouwde kom rondom Waddinxveen.

Effectenbeoordeling en bijbehorende verbodsbepalingen

De spreeuw is jaarrond beschermd onder categorie 5. Dit houdt in dat nesten van de spreeuw jaarrond beschermd zijn wanneer zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Gezien de zeer ongunstige staat van instandhouding van de soort en de grootschaligheid van de SMP-werkzaamheden, achten wij het gerechtvaardigd dat sprake is van deze zwaarwegende feiten en ecologische omstandigheden, waarmee de nesten jaarrond beschermd zijn, gelijkwaardig aan de huismus en de gierzwaluw.

Door het uitvoeren van werkzaamheden onder het SMP kunnen aanwezige nestplaatsen van de spreeuw worden beschadigd en/of vernietigd. Hiervan is sprake bij het isoleren van daken van buitenaf en binnenuit (wegens verandering in microklimaat), en in sommige gevallen ook bij het uitvoeren van gevelisolatie aan de buitenzijde. Overige werkzaamheden, zoals het isoleren van spouwmuren of isoleren achter borstwering of gevelbetimmering of het vervangen van glas kunnen ook verstorend zijn voor de spreeuw omdat de aanwezige nestplaatsen mogelijk (tijdelijk) ontoegankelijk raken. Hier is bijvoorbeeld sprake van als oudervogels tijdens de broedperiode hun nestplaats niet meer durven te betreden door de aanwezigheid van bijvoorbeeld steigers en/of personeel.

Deze schadelijke handelingen zijn vergunningplichtig op grond van artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal. Ook kan het uitvoeren van dergelijke werkzaamheden op grote schaal leiden tot het opzettelijk storen van de spreeuw, hetgeen vergunningplichtig is op grond van artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder d, van het Bal. Dit verbod geldt niet indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding, als bedoeld in artikel 11.37, derde lid, van het Bal. Gezien de omvang van de werkzaamheden kan niet worden uitgesloten dat sprake is van een wezenlijke invloed. Met de te treffen mitigerende maatregelen wordt verwacht dat dergelijke effecten wel zoveel als mogelijk worden verminderd.



Gierzwaluw

Uitgevoerd onderzoek

Het gierzwaluwonderzoek is uitgevoerd conform het Gebiedenprotocol Gierzwaluw (2023). Dit onderzoek bestaat uit één verkennende ronde en twee verdiepingsrondes. Tijdens de verkenningsronde, is het gehele SMP-gebied opgedeeld in vijf clusters van circa zestig tot honderd hectare per cluster. In de eerste helft van juni is een bepaalde route gefietst om het gehele onderzoeksgebied in kaart te brengen en op deze manier de clusters te bepalen voor het verdiepende onderzoek. Op basis van deze inventarisatie zijn dertien onderzoeksclusters vastgesteld voor het verdiepende onderzoek van circa vijf tot tien hectare, waarbinnen nestplaatsen zijn onderzocht. Elk cluster is tweemaal gedurende twee uur bezocht in de juiste periode en tijd. De tweede verdiepende ronde is op een andere plek binnen het cluster gestart dan de eerste verdiepende ronde. Alle rondes zijn uitgevoerd per fiets, waarbij bij het waarnemen van gierzwaluwen is gestopt met fietsen om zo het aantal individuen en nestplaatsen zo goed mogelijk in kaart te kunnen brengen.

Enkele bezoeken zijn uitgevoerd tijdens suboptimale weersomstandigheden. Het betrof hier de rondes tijdens de voorverkenning, waarbij het 1 tot 4 graden kouder was dan het protocol voorschrijft. Deze afwijking is tijdig besproken met de ODH en akkoord bevonden omdat geen betere temperaturen werden voorspeld tot 15 juni. In juli is één bezoek uitgevoerd waarbij het 1,5 graad kouder was. Er was echter geen ander moment in juli met betere weersomstandigheden. Daarnaast ligt de gemeente Waddinxveen op de grens van de kustregio en het binnenland. Voor de kustregio wordt een 40%-percentiel gehanteerd voor de minimale dagtemperatuur. Vier van de vijf afwijkende veldbezoeken voldeden aan dit percentiel. Bovendien is tijdens alle bezoeken veel gierzwaluwactiviteit waargenomen, waarmee voldoende aannemelijk gemaakt is dat deze afwijkingen geen invloed hebben gehad op de uitkomsten van het onderzoek.

Na het uitvoeren van de eerste verdiepende ronde, is wegens een hoge gierzwaluwactiviteit cluster 73 vergroot en uitgebreid richting het noorden. Cluster 75 bleek daarnaast te groot te zijn om te kunnen overzien op één avond en is daarom opgesplitst in twee nieuwe clusters. Daarnaast is in cluster 82 het tweede verdiepende bezoek van 15 juli 2024 na 1,5 uur afgebroken door regen. Het betrof de laatste dag van de mogelijke onderzoeksperiode waardoor het laatste half uur niet op een ander moment ingehaald is. Tijdens de eerste verdiepingronde in dit cluster is de aanwezige concentratie gierzwaluwen tevens reeds goed in beeld gebracht.

De onderzoeksopzet voor de gierzwaluw is als voldoende beoordeeld. Het Gebiedenprotocol Gierzwaluw is nagenoeg volledig gevolgd. Eventuele afwijkingen zijn gedegen ecologisch en navolgbaar onderbouwd. Met het uitgevoerde onderzoek is een volledig beeld verkregen van de aanwezigheid van de kolonies, nestlocaties en de populatieomvang van de gierzwaluw in het SMP-gebied.

Resultaten onderzoek

Binnen het SMP-gebied zijn 125 nestplaatsen van de gierzwaluw vastgesteld. Ruim twee derde van de nestplaatsen bevindt zich onder dakpannen. Daarnaast zijn er nesten in kunstmatige nestplaatsen en neststenen, onder betonnen dakranden, in dakgootbekisting en in of op muren achter dakgoten aanwezig. Alle waarnemingen zijn geanalyseerd met de GIS clusteringsmethode 'DBSCAN', zoals omschreven in het Gebiedenprotocol Gierzwaluw. Binnen het SMP-gebied zijn veertien kolonies aanwezig. Kolonie nummer 11 betreft een 'extra kolonie' omdat deze is aangetroffen buiten de onderzoeksrondes van de gierzwaluw, maar er wel minimaal twee nestindicerende waarnemingen zijn gedaan van de gierzwaluw op één avond. In kolonie nummer 12 zijn geen nestplaatsen vastgesteld, hier zijn slechts laagvliegende (nestindicerende) gierzwaluwen waargenomen.

Effectenbeoordeling en bijbehorende verbodsbepalingen

Door het uitvoeren van werkzaamheden onder het SMP kunnen aanwezige nestplaatsen van de gierzwaluw worden beschadigd en/of vernietigd. Hiervan is sprake bij het isoleren van daken van buitenaf en binnenuit (wegens



verandering in microklimaat), en in sommige gevallen bij het uitvoeren van gevelisolatie aan de buitenzijde. Overige werkzaamheden, zoals het isoleren van spouwmuren of isoleren achter borstwering of gevelbetimmering of het vervangen van glas kunnen tevens verstorend werken voor de gierzwaluw, omdat de aanwezige nestplaatsen mogelijk (tijdelijk) ontoegankelijk kunnen raken. Hier is bijvoorbeeld sprake van als oudervogels tijdens de broedperiode hun nestplaats niet meer durven te betreden door de aanwezigheid van bijvoorbeeld steigers en/of personeel.

Deze schadelijke handelingen zijn vergunningplichtig op grond van artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal. Ook kan het uitvoeren van dergelijke werkzaamheden op grote schaal leiden tot het opzettelijk storen van de gierzwaluw, hetgeen vergunningplichtig is op grond van artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder d, van het Bal. Dit verbod geldt niet indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding, als bedoeld in artikel 11.37, derde lid, van het Bal. Gezien de omvang van de werkzaamheden kan niet worden uitgesloten dat er sprake is van een wezenlijke invloed. Met de te treffen mitigerende maatregelen wordt verwacht dat dergelijke effecten wel zoveel als mogelijk worden verminderd.

Vleermuizen

Uitgevoerde onderzoeken

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform de Richtlijn Vleermuisonderzoek Grote Gebieden¹⁰ (hierna: RGG). Deze richtlijn is enkel van toepassing op de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de laatvlieger. Andere soorten vleermuizen kunnen nog niet middels deze richtlijn worden onderzocht, hiervoor is een nadere onderzoeksinspanning bepaald.

Onderzoek conform de RGG bestaat uit vier rondes met in totaal elf bezoeken. Het SMP-gebied is voor ronde 1, 2 en 4 ingedeeld in veertien clusters. De clusters zijn samengesteld op basis van de RGG, waarbij gesteld wordt dat alle clusters binnen één uur volledig doorkruist moeten kunnen worden. Het onderzoek is per fiets uitgevoerd waarbij op een langzaam tempo, tussen de 7,5 à 10 km/h gefietst is. Voor ronde 3 zijn de geschikte gebouwen voor een winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis opgedeeld in vijf clusters. Elk geschikt gebouw moet vier keer zijn geobserveerd met minimale tussenpozen van 15 minuten.

Gedurende het voorjaar van 2024 waren er veel avonden en nachten met neerslag en/of te lage temperaturen. Hierdoor konden sommige bezoeken niet onder optimale omstandigheden worden uitgevoerd, omdat er gewoonweg niet genoeg goede dagen waren. Om die reden is één bezoek buiten de gestelde datumgrenzen uitgevoerd, op 13 mei in plaats van 15 mei. Bij vijf bezoeken werd met maximaal 1 graad afgeweken van de minimumtemperatuur. Bij één van de uitvliegtellingen was sprake van een windkracht van 5 Bft. Gedurende dit bezoek werden echter wel 28 uitvliegende vleermuizen geteld. Gezien de algehele weersomstandigheden en de waargenomen vleermuisactiviteit kan logischerwijs aangenomen worden dat deze afwijkingen geen invloed hebben gehad op de uitkomsten van het onderzoek.

Daar waar deze zijn aangetroffen, zijn kraamverblijfplaatsen uitgeteld. In totaal zijn er 35 aanvullende telbezoeken uitgevoerd. Hiervan is het grootste gedeelte binnen 24 uur geteld; 7 van de 35 bezoeken zijn binnen 48 uur uitgeteld. Op het moment dat een nieuwe kraamverblijfplaats werd waargenomen nabij een reeds waargenomen kraamverblijfplaats, welke op dat moment niet in gebruik was door vleermuizen, is uitgegaan van verhuisgedrag en is er niet opnieuw een uitvliegtelling uitgevoerd.

Ten aanzien van het onderzoek naar winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis zijn aanpassingen in de onderzoeksinspanning aangebracht, omdat in één cluster twijfel was of er sprake was van daadwerkelijke

¹⁰ Richtlijn Vleermuisonderzoek Grote Gebieden, versie 3.0, Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging, 10-1-2024
01127808-ODH1586458 25 / 38



zwermactiviteit of dat het slechts enkele dieren betrof. Hierdoor is dit cluster opgedeeld in twee clusters en zijn nog twee aanvullende bezoeken uitgevoerd om duidelijkheid te verkrijgen over mogelijk aanwezige functies. Daarnaast is één cluster in eerste instantie met de auto bezocht. Dit bleek ten tijde van het onderzoek niet gemakkelijk te zijn waardoor niet elk geschikt pand bezocht kon worden. Deze panden zijn op een later moment alsnog per fiets onderzocht. Tot slot zijn enkele panden een extra keer bezocht om aanwezigheid van winterverblijfplaatsen aan te tonen dan wel uit te sluiten omdat onduidelijk was of een winterverblijfplaats functie aanwezig was.

In het cluster ter plaatse van de Brugweg, gelegen aan de oostzijde van Waddinxveen, bevindt zich lintbebouwing waarbij een gedeelte van de woningen niet aan de achterzijde zichtbaar of toegankelijk is door de aanwezigheid van sloten en weilanden. Door de beperkte zichtbaarheid is hier bewust een kleinere oppervlakte van het cluster aangehouden dan de RGG voorschrijft, zodat er meer rondes in het cluster gemaakt konden worden en er langere observatietijd beschikbaar was. Daarnaast is hier een aanvullend bezoek per boot uitgevoerd waarbij de achterzijden van de woningen vanaf het water onderzocht konden worden. In het cluster zijn meerdere kraamverblijfplaatsen aangetroffen wat aannemelijk maakt dat, gezien deze onderzoeksinspanning, dit cluster voldoende in beeld is gebracht voor vleermuizen.

In aanvulling op de RGG is voor de soorten als de meervleermuis, de baardvleermuis en de gewone grootoorvleermuis maatwerkonderzoek uitgevoerd. Deze soorten zijn met behulp van telemetrie onderzocht. Hiervoor is een plan opgesteld met een expertbureau ten aanzien van het vangen van vleermuizen. Er is vijfmaal gevangen op drie locaties in de maand juli 2024. De vanglocaties zijn bepaald op basis van expert-judgement en in overleg met het expertbureau. Tevens zijn vanglocaties gewijzigd gedurende het onderzoek, aan de hand van (ontbrekende) waarnemingen op batloggers of reeds uitgevoerde vangacties voor andere onderzoeken. Drie vangacties hebben plaatsgevonden in het Gouwebos, omdat de gewone grootoorvleermuis hier wel werd waargenomen maar niet kon worden gevangen. Voor paarverblijfplaatsen van de tweekleurige vleermuis is bij geschikte gebouwen onderzoek gedaan conform het reguliere Vleermuisprotocol (2021) in twee clusters. De kleine dwergvleermuis is gelijktijdig onderzocht met het onderzoek naar de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

Vliegroutes en foerageergebieden zijn onderzocht tijdens de eerste onderzoeksronde. In principe worden alle groenstructuren binnen alle clusters altijd meegenomen tijdens de reguliere onderzoeks rondes, maar er zijn vier locaties waar aanvullende bezoeken zijn uitgevoerd op vliegroutes en foerageergebieden. Deze locaties zijn als kansrijk beoordeeld op het voorkomen van de meer zeldzame vleermuissoorten zoals de gewone grootoorvleermuis of de baardvleermuis. Het gaat hier om groenstructuren die op zichzelf te groot zijn om tijdens het reguliere onderzoek goed genoeg te kunnen onderzoeken en waarvoor aparte clusters zijn geselecteerd. Het betreft de locaties het Gouwebos, en 't Weegje (beide buiten het SMP-gebied), en De Pette en het waterlichaam aan de Willem de Zwijgerlaan (beide binnen het SMP-gebied).

De onderzoeksopzet voor vleermuizen is als voldoende beoordeeld. De bekende richtlijnen zijn zoveel als mogelijk gevolgd, en eventuele afwijkingen en aanvullende onderzoeksinspanningen zijn gedegen ecologisch en navolgbaar onderbouwd. Met het uitgevoerde onderzoek is een volledig beeld verkregen van de aanwezige soorten, functies en de populatieomvang van vleermuizen in het SMP-gebied.

Resultaten onderzoek

Binnen het SMP-gebied zijn in totaal 41 kraamverblijfplaatsen, 247 paarverblijfplaatsen, 17 zomerverblijfplaatsen en 2 winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. De kraamverblijfplaatsen zijn voornamelijk aangetroffen in eengezinswoningen, tweemaal in een appartementencomplex, eenmaal in een schoolgebouw en eenmaal in een bedrijfspand. Aan de hand van de uitvliegtellingen is het gemiddeld aantal dieren per kraamverblijfplaats vastgesteld op 36, waarbij 86 individuen als hoogste aantal geteld is uit een



kraamverblijfplaats. De exacte locaties van paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis konden redelijkerwijs niet vastgesteld worden, omdat de soort baltsend rondvliegt. Ten aanzien van de zomerverblijfplaatsen wordt logischerwijs gesteld dat het waarnemen hiervan slechts toevalstreffers betreft en het geen indicatie is van het totaal aantal zomerverblijfplaatsen in het SMP-gebied, omdat de onderzoeksinspanning van de RGG niet gericht is op het uitsluiten hiervan. De twee winterverblijfplaatsen bevinden zich in appartementencomplexen van vier en vijf verdiepingen hoog.

Binnen het SMP-gebied zijn 148 paarverblijfplaatsen en één zomerverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis aangetroffen. Omdat de ruige dwergvleermuis vaker vanuit zijn verblijfplaats baltst, kon de exacte locatie van de paarverblijfplaatsen vaker vastgesteld worden in vergelijking met de gewone dwergvleermuis. Van de laatvlieger zijn drie kraamverblijfplaatsen en drie zomerverblijfplaatsen aangetroffen. De kraamverblijfplaatsen bevinden zich in twee eengezinswoningen en een portiekflat.

Voor alle vleermuizen geldt dat (de invliegopeningen van) de meeste verblijfplaatsen zijn aangetroffen in open stootvoegen, maar ook onder rand- en nokpannen, dilatatievoegen, gevelbetimmering, daklijsten, dakbeschot en loodslabben.

Tot slot is middels het telemetrieonderzoek een zomerverblijfplaats van de meervleermuis, nabij de bekende Coenecoop kraamkolonie¹¹, aangetroffen in de buurt Zuid. Met betrekking tot de gewone grootoorvleermuis en de kleine dwergvleermuis zijn enkel overvliegende en/of foeragerende dieren in het SMP-gebied waargenomen. De baardvleermuis is niet waargenomen tijdens het onderzoek. Er zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld van deze soorten.

Effectenbeoordeling en bijbehorende verbodsbepalingen

Door het uitvoeren van werkzaamheden onder het SMP kunnen aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen worden beschadigd en/of vernield en worden individuen verstoord. Van beschadiging en/of vernietiging is sprake bij het uitvoeren van spouwmuurisolatie, gevelisolatie van binnenuit of buitenaf, dakisolatie van binnenuit of buitenaf en het isoleren achter borstweringen of gevelbetimmering. In sommige gevallen betreft het hier een indirecte vernietiging door veranderingen in het microklimaat (bijv. bij isolatie van binnenuit). Overige werkzaamheden, zoals het vervangen van glas, kunnen tevens verstorend werken voor vleermuizen omdat de aanwezige verblijfplaatsen mogelijk (tijdelijk) minder of geheel ontoegankelijk raken. Ondanks dat alle mogelijke maatregelen worden getroffen om de kans op het doden van vleermuizen te voorkomen, is vanwege de verborgen leefwijze van vleermuizen, het (worstcase) doden van vleermuizen nooit volledig uit te sluiten.

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen worden beschadigd en/of vernield. Deze schadelijke handelingen zijn vergunningplichtig op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b van het Bal. Het uitvoeren van dergelijke werkzaamheden op grote schaal leiden daarnaast tot het opzettelijk verstoren van vleermuizen, hetgeen vergunningplichtig is op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder d, van het Bal. Tot slot is er bij het uitvoeren van de werkzaamheden tevens kans op het (worstcase) doden van vleermuizen. Dit is vergunningplichtig op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, van het Bal.

Maatregelen / mitigatie- en compensatieplan

Periode van werken

In de regel wordt alle bebouwing waar werkzaamheden worden uitgevoerd ongeschikt of natuurvrij gemaakt voor vleermuizen. Het ongeschikt maken vindt altijd plaats in minst kwetsbare periode voor de SMP-soorten, namelijk in

¹¹ Zie ook <https://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/coenecoop-kolonie>.



de maanden september en oktober. Dit is de periode dat de meeste vogels klaar zijn met broeden en buiten de kwetsbare kraam- en winterperiode van de vleermuissoorten. Door deze kwetsbare periodes te ontzien, wordt in de regel altijd voorkomen dat (nesten van) vogels tijdens het broeden verstoord en vernietigd worden en wordt voorkomen dat de kwetsbare kraam- en winterverblijfplaatsen verstoord en/of vernietigd worden. Omdat enkel in deze periode ongeschikt gemaakt mag worden, wordt automatisch rekening gehouden met eventueel verhuisgedrag van de soorten.

Een tweede aanvulling hierop heeft betrekking op de tussenliggende periode na het ongeschikt maken en het starten van de werkzaamheden. Wij hebben in de voorschriften opgenomen dat de bebouwing na het ongeschikt maken, wanneer deze tussenliggende periode langer dan één maand duurt, op functionaliteit gecontroleerd dienen te worden. De materialen die voor het permanent afsluiten gebruikt kunnen worden, dienen voldoende stevig te zijn om langdurig de weeromstandigheden te kunnen weerstaan.

Controlebezoeken voorafgaand aan ongeschikt maken

In de EWP's is beschreven dat er ongeschikt gemaakt kan worden voor vleermuizen en vogels in de periode van 15 april tot 1 september wanneer het ongeschikt maken in de maanden september en oktober niet mogelijk blijkt te zijn. Hierbij is het echter wel noodzakelijk om voorafgaand aan het ongeschikt maken te onderzoeken of er sprake is van de aanwezigheid van broedende vogels, kraam- of winterverblijfplaatsen van vleermuizen. In de aanvraag is aangegeven dat dit onderzoek in dit geval bestaat uit volledig protocollair onderzoek en daardoor niet de voorkeur heeft. Wij merken hierbij op dat een ecologische controle uiterlijk vijf werkdagen voorafgaand aan het starten van de werkzaamheden voldoende is. Hieruit volgt dat werkzaamheden dienen te worden uitgesteld indien de vogels worden aangetroffen en/of een kraamverblijfplaats aanwezig is. In de voorschriften hebben wij een aanscherping opgenomen ten aanzien van de benodigde controlerondes die uitgevoerd dienen te worden alvorens werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden of ongeschikt gemaakt kan worden.

Het uitvoeren van een controleronde is nodig wanneer werkzaamheden uitgevoerd worden in het broedseizoen van vogels, in de periode van 1 april tot en met 31 augustus, én de bebouwing zich binnen een straal van 50 meter rondom bekende nestplaatsen van de huismus en/of de gierzwaluw en/of de spreeuw bevindt én de werkzaamheden starten in de periode van 1 april tot 31 augustus. In aanvulling hierop dient een controlebezoek plaats te vinden indien werkzaamheden uitgevoerd worden in september voor de huismus, de werkzaamheden zich binnen 50 meter van bekende huismusnesten bevinden én de bebouwing geschikt is voor nest- en rustplaatsen van de huismus. Uitzondering hierop is het uitvoeren van isolatiewerkzaamheden van binnenuit, waarbij aan de buitenkant van de bebouwing een minimale afstand van vijf meter wordt aangehouden van eventueel aanwezige nestplaatsen zoals opgenomen in de voorschriften. Hiermee is geborgd dat aanwezige nesten niet verstoord worden. Indien bij deze controlerondes vogels aanwezig zijn, dient gewacht te worden tot de (jonge) vogels het nest uit eigen beweging hebben verlaten en niet meer afhankelijk zijn van het nest.

Daarnaast dient een controleronde uitgevoerd te worden voor vleermuizen indien werkzaamheden starten in de kraamperiode, tussen 15 april en 1 september, én de bebouwing zich binnen een straal van 200 meter rondom bekende kraamverblijfplaatsen bevindt. Voor bebouwing met kraamverblijfplaatsen geldt dat het starten van de werkzaamheden/ongeschikt maken altijd buiten de kwetsbare kraam- en winterperiode moet plaatsvinden.

Tot slot hebben wij opgenomen dat een controleronde noodzakelijk is wanneer werkzaamheden starten aan bebouwing die geschikt is voor de functie winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, én deze zich binnen een straal van 200 meter rondom bekende winterverblijfplaatsen bevindt. Dit omdat deze bijzondere functie slechts tweemaal is aangetroffen in Waddinxveen. Voor bebouwing met winterverblijfplaatsen geldt dat het starten van de werkzaamheden/ongeschikt maken altijd buiten de kwetsbare zwerm- en winterperiode moet plaatsvinden.



Ongeschikt maken/natuurvrij maken

Ongeacht of soorten zijn aangetroffen gedurende het onderzoek, dient de bebouwing voor vleermuizen te allen tijde ongeschikt gemaakt te worden om te voorkomen dat soorten aanwezig zijn gedurende de uitvoering van de werkzaamheden. Hiermee wordt voorkomen dat dieren worden verwond en/of gedood tijdens de werkzaamheden. Dit houdt in dat de bebouwing ongeschikt gemaakt wordt middels het plaatsen van exclusion flaps op alle mogelijke invliegopeningen (open stootvoegen, kantpannen, dakgoten e.d.). Aanvullend hebben wij in de voorschriften opgenomen dat er op grotere invliegopeningen, openingen breder dan 16mm, grotere exclusion flaps toegepast dienen te worden voor de grotere vleermuissoorten.

Aangezien er in de periode van 1 september tot en met 31 oktober ongeschikt gemaakt wordt, hoeft in de meeste gevallen alleen ongeschikt gemaakt te worden voor vleermuizen en niet voor vogels. Echter, omdat huismussen jaarrond aanwezig zijn, dient in sommige gevallen ook voor deze soort ongeschikt gemaakt te worden. Er wordt hierbij ook rekening gehouden met late broedsels in september en vorst(perioden). Wanneer sprake is van grotere projecten door bijvoorbeeld woningcorporaties of VvE's, kan het ook voorkomen dat werkzaamheden langer duren en niet voor de volgende broedperiode gereed zijn. In dat geval dient er voor zowel vleermuizen als huismussen en/of gierzwaluwen en/of spreeuwen ongeschikt gemaakt te worden. Het ongeschikt maken van bebouwing voor vogels gebeurt middels het voorzichtig lichten van kant- en/of dakpannen, waardoor (jonge) vogels de kans krijgen de nestplaats te verlaten. Vervolgens kunnen openingen gedicht worden met vulschuim (zonder plakranden) of weringsborstels. Dit wordt altijd uitgevoerd in combinatie met exclusion flaps voor vleermuizen omdat zij van dezelfde invliegopeningen gebruik kunnen maken.

Waddinxveen adviseert particulieren die onder het SMP werkzaamheden willen uitvoeren en werkt hiervoor met een isolatiepartner. In eerste instantie was dit Winst uit je Woning: samen inkopen B.V. Deze partij heeft echter op 3 november 2025 faillissement aangevraagd. Ongeacht welke aannemer de isolatiewerkzaamheden uitvoert, de gemeente borgt dat het ongeschikt maken op een natuurvriendelijke wijze worden uitgevoerd door als voorwaarde te stellen dat gewerkt wordt conform het SMP en de EWP's. Ook moet de aannemer over het certificaat Natuurvriendelijk Isoleren beschikken.

Controlebezoeken na ongeschikt maken

In het SMP staat beschreven dat er na het ongeschikt maken, controlebezoeken worden uitgevoerd om te controleren of er succesvol ongeschikt gemaakt is, maar dat hierbij onderscheid gemaakt wordt tussen particulieren, VvE's en woningcorporaties. Bij particulieren worden in de regel geen controlebezoeken uitgevoerd, waar dit bij VvE's en woningcorporaties wel het geval is. In de EWP's staat beschreven dat een controlebezoek wordt uitgevoerd in de avond om vast te kunnen stellen dat er geen dieren meer de bebouwing uitvliegen. In de voorschriften hebben wij opgenomen dat tevens steekproefsgewijs controlerondes uitgevoerd moeten worden bij woningen van particulieren met vastgestelde zomer- en paarverblijfplaatsen van vleermuizen en/of bij de aanwezigheid van nestplaatsen van de huismus, en/of de gierzwaluw en/of de spreeuw, én altijd een avondcontrole moet worden uitgevoerd bij een kraamverblijfplaats van vleermuizen met meer dan 35 individuen, om te borgen dat op een juiste wijze ongeschikt is gemaakt.

Opzet ecologisch werkprotocol en logboek

In het rapport 'Ecologische werkprotocollen Soortenmanagementplan Waddinxveen' zijn vier EWP's voor de uit te voeren werkzaamheden opgesteld. In het rapport wordt middels een stappenplan beschreven welk EWP van toepassing is voor de uit te voeren werkzaamheden. Het kan voorkomen dat er meerdere soorten werkzaamheden uitgevoerd worden en meerdere EWP's van toepassing zijn. In de voorschriften is opgenomen dat de adviseur biodiversiteit een uitwerking maakt in het project EWP in het geval er discrepanties zijn tussen de verschillende EWP's. De EWP's zijn in eerste instantie opgesteld voor het gebruik door particulieren die onder de SMP-vergunning werkzaamheden willen uitvoeren. Willen andere derden gebruik maken van de vergunning (woningcorporaties en



VvE's), dan dient altijd een maatwerk EWP opgesteld te worden, met de EWP's uit dit rapport als uitgangspunt. Indien dit het geval is, dient altijd eerst contact opgenomen te worden met de adviseur biodiversiteit van de gemeente en dienen deze maatwerk EWP's altijd ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de OZHZ.

De vier EWP's betreffen:

- EWP 1 – Dakisolatie
 - o van binnenuit door middel van het aanbrengen van isolatiemateriaal op de zoldervloer;
 - o van binnenuit door middel van het aanbrengen van isolatiemateriaal aan de binnenkant van het dak;
 - o van buitenaf door middel van het aanbrengen van isolatiemateriaal onder de dakpannen.
- EWP 2 – Gevelisolatie
 - o van de spouwmuur door middel van het spuiten van isolatiemateriaal in de spouw;
 - o aan de buitenzijde door het bevestigen van isolatiemateriaal aan de buitenkant van de muren, afgewerkt met pleisterwerk of andere bekleding;
 - o aan de binnenzijde door middel van het aanbrengen van isolatiemateriaal aan de binnenkant van de muren;
 - o door het aanbrengen van isolatiemateriaal achter borstwering of gevelbetimmering.
- EWP 3 – Glasvervanging
 - o van bijvoorbeeld HR++ of triple glas.
- EWP 4 – Natuurinclusief bouwen

Voor de werkzaamheden met betrekking tot het aanbrengen van vloer- of kruipruimte-isolatie is geen EWP opgesteld omdat hierbij geen schadelijke effecten worden verwacht op de beschermde soorten.

De eerste drie EWP's volgen dezelfde opbouw: eerst een omschrijving van de werkzaamheden, vervolgens een effectenbeoordeling op de soorten, het proces dat gevolgd moet worden door een vergunninggebruiker en de mitigerende en compenserende maatregelen die getroffen dienen te worden. Ook wordt in elk EWP de zorgplicht toegelicht. Het vierde EWP, natuurinclusief bouwen, is opgesteld voor het natuurinclusief maken van nieuwbouw, wat volgt uit het beleid van de gemeente Waddinxveen. Het EWP geeft maatregelen weer voor het realiseren van permanente voorzieningen voor de verschillende typen woningen (hoek-, tussen- en vrijstaande woningen en appartementencomplexen), waarbij in de bijlagen in dit rapport praktische technische uitwerkingen staan van de verschillende toe te passen voorzieningen. Ook is in de bijlagen opgenomen welke randvoorwaarden gelden voor een maatwerkplan wanneer er sprake is van kraam- en/of winterverblijfplaatsen in de bebouwing. Tot slot is in de bijlagen een natuurkalender opgenomen en een voorbeeld van een ecologisch logboek dat ingevuld moet worden door de vergunninghouder of -gebruikers tijdens het uitvoeren van werkzaamheden. Het ingevulde logboek dient altijd toegestuurd te worden aan de gemeente.

Wij hebben opgenomen in de voorschriften dat het opstellen van maatwerk EWP's noodzakelijk is bij het uitvoeren van werkzaamheden in de volgende gevallen, wanneer:

- werkzaamheden plaatsvinden bij projecten groter dan één woning;
- werkzaamheden plaatsvinden aan gebouwen of in projectgebieden met tien of meer huismusnesten en/of gierzwaluwnesten en/of spreeuwennesten;
- werkzaamheden plaatsvinden aan gebouwen met (een) kraamverblijfplaats(en) of (een) winterverblijfplaats(en) van de gewone dwergvleermuis;
- werkzaamheden plaatsvinden aan gebouwen met verblijfplaatsen van de laatvlieger, de meervleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis en de baardvleermuis.

Met betrekking tot de laatvlieger, de meervleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis en de baardvleermuis hebben wij in de voorschriften opgenomen dat het vernielen en beschadigen van verblijfplaatsen



van deze soorten niet is toegestaan, voor zover deze verblijfplaatsen reeds in beeld zijn gebracht, of nog worden aangetroffen door monitoring of reguliere onderzoeken. Dit vanwege de matig ongunstige staat van instandhouding van de laatvlieger, de ongunstige staat van instandhouding van de meervleermuis en kennislacunes met betrekking tot het treffen van effectieve maatregelen voor deze soorten. Tijdens de nulmeting zijn er geen verblijfplaatsen in beeld gebracht van de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis en de baardvleermuis, en is het netwerk van deze soorten onvoldoende in beeld gebracht. Hierdoor achten wij het noodzakelijk de verblijfplaatsen van deze soorten, voor zover deze nog in beeld gebracht worden, op een proactieve wijze te beschermen tegen beschadiging en vernieling.

Compensatiemaatregelen

Naar verwachting zijn het voornamelijk particulieren met grondgebonden woningen die willen verduurzamen middels deze SMP-vergunning. In de EWP's staan verschillende maatregelen beschreven die toegepast kunnen worden bij het verduurzamen van de woningen of bij het realiseren van nieuwbouw. Nieuwbouw wordt natuurinclusief gerealiseerd, wat voortkomt uit het Omgevingsprogramma Duurzame Leefomgeving van de gemeente.

Compensatiemaatregelen bij dakisolatie van binnenuit (EWP 1):

- per woning of gebouw dient minimaal één vogelnestkast (bijvoorbeeld een gierzwaluwkast die tevens geschikt is voor de huismus) te worden gerealiseerd. Indien er meerdere nesten in een gebouw aanwezig zijn, wat gecontroleerd wordt in de kaartviewer, moet voor elk nest tevens één vogelnestkast gerealiseerd worden. In de regel geldt dat permanente voorzieningen in het gebouw opgenomen dienen te worden, echter geldt voor particulieren dat zij tevens een opbouwkast mogen realiseren, omdat zij dan hun (spouw)muur niet hoeven open te breken voor het inbouwen van een vogelvoorziening. Dit kan namelijk ook een mogelijk groter negatief effect hebben op eventueel aanwezige vleermuizen in spouwmuren.

Compensatiemaatregelen bij dakisolatie van buitenaf (EWP 1):

- het dak weer toegankelijk maken. Een technische uitwerking staat in bijlage 1 en 2 van de EWP's.
- het realiseren van tenminste één vogelnestkast of meer indien nesten aanwezig zijn, zoals hiervoor beschreven.

Compensatiemaatregelen bij spouwmuurisolatie (EWP 2):

- de spouwmuur tot maximaal 10 centimeter onder de bovenrand vullen, waarmee voldoende ruimte overblijft voor gierzwaluwen om bovenop de spouwmuur te broeden.
- het realiseren van een spouwverblijf voor vleermuizen. Dit varieert van 0,3 bij 0,3 meter tot 1 bij 1 meter afhankelijk van het type woning. In appartementencomplexen worden verblijven van 1x1m in de kopgevels gerealiseerd, in elke verdieping vanaf de eerste verdieping gerekend. De technische uitwerking hiervan staat in bijlage 3 van de EWP's.

Compensatiemaatregelen bij gevelisolatie van binnenuit (EWP 2):

- de oorspronkelijke spouwmuur toegankelijk houden door op dezelfde locaties als de originele invliegopeningen (open stootvoegen) een opening te maken naar de oorspronkelijke spouwmuur, of door het plaatsen van entreestenen. De technische uitwerking hiervan staat in bijlage 4 van de EWP's.

Compensatiemaatregelen bij isolatie borstwering of gevelbetimmering (EWP 2):

- het behouden van een verblijfplaats achter de borstwering of gevelbetimmering. De technische uitwerking hiervan staat in bijlage 5 van de EWP's.

Compensatiemaatregelen bij gevelisolatie van binnenuit (EWP 2):

- het realiseren van tenminste één vogelnestkast of meer indien nesten aanwezig zijn, zoals hiervoor beschreven.



- het realiseren van tenminste één vleermuisvoorziening. In het EWP wordt een inbouwvoorziening voorgesteld als mogelijke optie, dit blijkt echter niet uit de beschrijving. Derhalve hebben wij in de voorschriften opgenomen dat dit een inbouwvoorziening dient te zijn. Bij particulieren kan er wel van afgeweken worden omdat zij dan hun spouwmuur niet hoeven open te breken voor deze voorziening, wat mogelijk een groter negatief effect kan hebben op eventueel aanwezige vleermuizen. Bij grotere gebouwen of appartementencomplexen dienen de voorzieningen wel ingebouwd te worden en wordt er per verdieping, vanaf de eerste verdieping, een voorziening gerealiseerd.

Compenserende maatregelen zijn bij glasvervanging (EWP 3) niet van toepassing. Wel wordt er rekening gehouden, zoals bij alle werkzaamheden onder het SMP, met kwetsbare perioden.

Compensatiemaatregelen bij Natuurinclusief Bouwen (EWP 4):

- het toegankelijk maken van gevels door ruimte vrij te laten in de spouw (bijlage 3 van de EWP's):
 - o hoekwoningen: in de kopgevel 1 bij 1 meter;
 - o tussenwoningen: in de langsgevels 0,3 bij 0,3 meter;
 - o vrijstaande woningen: in de nok 1 bij 1 meter
 - o appartementencomplexen: per kopgevel 1 bij 1 meter in elke verdieping, vanaf de eerste verdieping. Ook heeft het hier de voorkeur onverwarmde ruimtes volledig vrij te laten, zoals trappenhuizen en liftschachten. Dit kan in een maatwerk EWP opgenomen worden.
- het toegankelijk maken van daken:
 - o tussenwoningen: minimaal de eerste drie horizontale rijen dakpannen worden beschikbaar gemaakt met invliegopeningen vanaf de dakgoot of andere openingen. De technische uitwerking staat in bijlage 1 van de EWP's. Wij hebben in de voorschriften opgenomen dat dit betekent dat de vogelschroot boven deze drie rijen moet worden geplaatst.
 - o Hoekwoningen: minimaal de eerste drie verticale rijen worden beschikbaar met invliegopeningen via overstekende kantpannen. De technische uitwerking staat in bijlage 2 van de EWP's. Verder is van belang dat er na het invliegen onder het dak voldoende ruimte (minimaal 13 cm hoogte) is voor soorten zoals de gierzwaluw. Dit hebben wij aanvullend opgenomen in de voorschriften.
- Voorwaarden aan openbaar en particulier groen:
 - o Bij nieuwbouw en gebiedsreconstructies worden de volgende voorwaarden gesteld aan openbaar en particulier groen:
 - Erfafscheidingen bestaan uit gemengde hagen.
 - Voor tuinen geldt de steenbreeknorm.
 - Minimaal 1 boom van de eerste grootte per huishouden.
 - De groennorm is 40% per buurt of project en 75 vierkante meter groen per huishouden. Groen bestaat uit een diverse mix van struiken en nectargevende beplanting afgestemd op de bodemsoort. Groen is van meerwaarde voor gebouwbewonende soorten. Toe te passen soorten zijn bijvoorbeeld meidoorn, liguster, veldesdoorn, laurierkers, hondsroos, vuilboom, beukenhaag of vergelijkbare soorten in overleg met de adviseur biodiversiteit van de gemeente.
 - Oevers worden natuurvriendelijk aangelegd.

Cumulatieve effecten

Om cumulatie op de aanwezige soorten te voorkomen doordat er te veel werkzaamheden in een bepaald gebied of met een effect op bepaalde functies plaatsvinden, is het nodig gefaseerd te werken. Deze fasering bestaat uit:

- maximaal 1/3^e van de woningen in een CBS-buurt zijn tegelijkertijd ongeschikt gemaakt;
- maximaal 25% van de woningen zijn tegelijkertijd ongeschikt in het broedseizoen wanneer sprake is van een bolwerk van vogels met meer dan tien vogelnesten van de huismus en/of de gierzwaluw of de aanwezigheid van kraamverblijfplaatsen van vleermuizen;



- maximaal 50% van de woningen zijn tegelijkertijd ongeschikt in het broedseizoen wanneer sprake is van minder dan tien vogelnesten van de huismus en/of de gierzwaluw.

De gierzwaluw is een zeer honkvaste soort die jaren achtereen terugkeert naar exact dezelfde broedlocatie, ook als deze verloren is gegaan of ongeschikt is gemaakt. Wanneer het zoeken van een nieuwe nestplaats noodzakelijk is door de werkzaamheden, is deze soort tevens zeer voorzichtig in het accepteren van nieuwe nestplaatsen, omdat bij het binnendringen van een ruimte, de gierzwaluw niet weet of hij de plek weer kan verlaten. Het accepteren van nieuwe nestplaatsen kan daardoor jaren duren. De huismus en de spreeuw zijn minder honkvast dan de gierzwaluw, maar ze zijn tevens kwetsbaar voor een afname aan broedplekken. Wel is het van belang dat de doelstellingen van het SMP behaald kunnen worden. Om deze redenen hebben wij in de voorschriften opgenomen dat er per jaar maximaal 10% van het aantal aangetroffen nesten, per soort, beschadigd en/of vernield mogen worden. Dit betekent dat maximaal 13 nesten van de gierzwaluw, en/of 35 nesten van de huismus en/ of 23 nesten van de spreeuw per jaar vernield of beschadigd mogen worden. Bij kleine bolwerken (minder dan tien nesten) dient geborgd te worden dat niet meer dan 50% van het aantal nesten verloren gaat van het totale aantal aanwezige nesten in dat bolwerk. Hieruit volgt dat de restrictie van 50% voor de huismus en de spreeuw niet geldt voor het aantal woningen, maar voor het aantal nesten per bolwerk. Voor de gierzwaluw dient bij kleine bolwerken (minder dan tien nesten) geborgd te worden dat niet meer dan 33% van het aantal nesten verloren gaat van het totale aantal aanwezige nesten in dat bolwerk omdat de gierzwaluw doorgaans meer tijd nodig heeft om alternatieve voorzieningen te ontdekken en accepteren. Bij een eventuele verlenging van de SMP-vergunning, wordt geborgd dat de getroffen maatregelen voldoende effectief zijn door middel van het monitoringsverslag of kan, indien de monitoringsresultaten daartoe aanleiding geven, bijgestuurd worden.

In de voorschriften hebben wij opgenomen dat de vergunninghouder voorafgaand aan het doorschrijven van de vergunning, de omgeving dient te controleren op bijzondere ecologische waarden. Indien deze aanwezig zijn dient te worden beoordeeld door de adviseur biodiversiteit of sprake is van verstoring en/of beschadiging of vernieling van deze waarden waarna een maatwerk EWP opgesteld dient te worden opgesteld door een ecologisch deskundige. Hiermee wordt voorkomen dat er een cumulatief negatief effect ontstaat op de populatie van de aanwezige SMP-soorten, als gevolg van het uitvoeren van meerdere projecten.

Monitoringsplan

Om inzicht te krijgen in de populatie-ontwikkelingen van de SMP-soorten gedurende het uitvoeren van werkzaamheden onder het SMP is het van belang de populaties te monitoren. De monitoring is van toepassing op alle SMP-soorten in de bebouwde kom van Waddinxveen.

De algemene monitoringsopzet bestaat uit verschillende onderdelen:

- transectenonderzoek VleerMUS;
 - o het transectenonderzoek wordt uitgevoerd conform de VleerMUS-methodiek, ontwikkeld door de Zoogdiervereniging, en heeft als doel om inzicht te verkrijgen in de populatietrend van vleermuissoorten. In Waddinxveen worden twee transecten uitgezet welke door een ecooloog per fiets worden onderzocht. De exacte routes dienen nog nader bepaald te worden door een ecooloog (en indien nodig in overleg met de Zoogdiervereniging en de ODH). De transecten worden zodanig gekozen dat zij representatief zijn voor de bebouwde kom en een goed beeld geven van de verspreiding van de soorten. Elke route wordt driemaal gefietst in de periode 15 juli tot en met 15 september, onder de juiste weersomstandigheden.
- monitoring van kwetsbare functies (kraam- en winterverblijfplaatsen);
 - o ten behoeve van de monitoring van kwetsbare functies wordt een nieuwe clusterkaart opgesteld door een ecooloog waarin de kwetsbare functies zich bevinden.
 - o ten behoeve van de kraamverblijfplaatsen: er wordt om het jaar in de periode van 15 mei tot en met 15 juli een uitvliegtelling gedaan in de avond bij bekende locaties van kraamverblijfplaatsen. Indien een



kraamverblijfplaats niet wordt aangetroffen, wordt één ochtendbezoek binnen een straal van 50 meter uitgevoerd om de nieuwe locatie te vinden. Bij het aantreffen van een nieuwe locatie, wordt de volgende avond een uitvliegtelling gedaan. In verband met de weersomstandigheden dient deze uitvliegtelling zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen 48 uur uitgevoerd te worden. Indien de kolonie niet meer gelokaliseerd kan worden, dient een onderbouwing aangeleverd te worden waarmee dit verklaard kan worden. Voorgaande hebben wij opgenomen in de voorschriften.

- ten behoeve van winterverblijfplaatsen: er wordt om het jaar gemonitord door één bezoek uit te voeren tijdens geschikte weersomstandigheden in de periode van 1 augustus tot en met 10 september.
- monitoring van woningen waar isolatiewerkzaamheden hebben plaatsgevonden en voorzieningen zijn aangebracht, en het monitoren van voorzieningen in nieuwbouw;
- monitoring van uitgevoerde habitatverbeteringen tijdens gebiedsreconstructies;
- monitoring van de populaties huismus, spreeuw en gierzwaluw;
 - om het jaar worden bekende bolwerken van de huismus en de spreeuw onderzocht middels twee bezoeken in het hele SMP-gebied van circa 08:00 tot 11:00 uur in de juiste periode. Hierbij worden nieuw gerealiseerde voorzieningen tevens meegenomen. In het jaar voorafgaand aan de verlengingsaanvraag van de vergunning wordt tevens in het gehele SMP-gebied gezocht naar nieuwe bolwerken.
 - Om het jaar worden bekende bolwerken van de gierzwaluw onderzocht middels twee bezoeken per cluster van 1,5 uur voor zonsondergang tot een half uur daarna in de juiste periode. In het jaar voorafgaand aan de verlengingsaanvraag van de vergunning wordt tevens in het gehele SMP-gebied gezocht naar nieuwe bolwerken.

De bevindingen van deze monitoring worden tenminste jaarlijks bijgewerkt in de kaartviewer.

De adviseur biodiversiteit van de gemeente Waddinxveen levert jaarlijks een monitoringsverslag aan bij de OZHZ. Hierin worden de volgende onderdelen opgenomen:

- de gerealiseerde nieuwbouwwoningen met faunavoorzieningen;
- de gerealiseerde habitatverbeteringen bij gebiedsreconstructies;
- de resultaten van de monitoring van geïsoleerde woningen, nieuwbouwwoningen en faunavoorzieningen die door de gemeente zijn geplaatst;
- de resultaten van de monitoring van kwetsbare functies van vleermuizen;
- de resultaten van het transectonderzoek;
- de resultaten van de monitoring van de huismus, de spreeuw en de gierzwaluw.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis, de laatvlieger, de meervleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de kleine dwergvleermuis en de baardvleermuis op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteiten te kunnen uitvoeren.

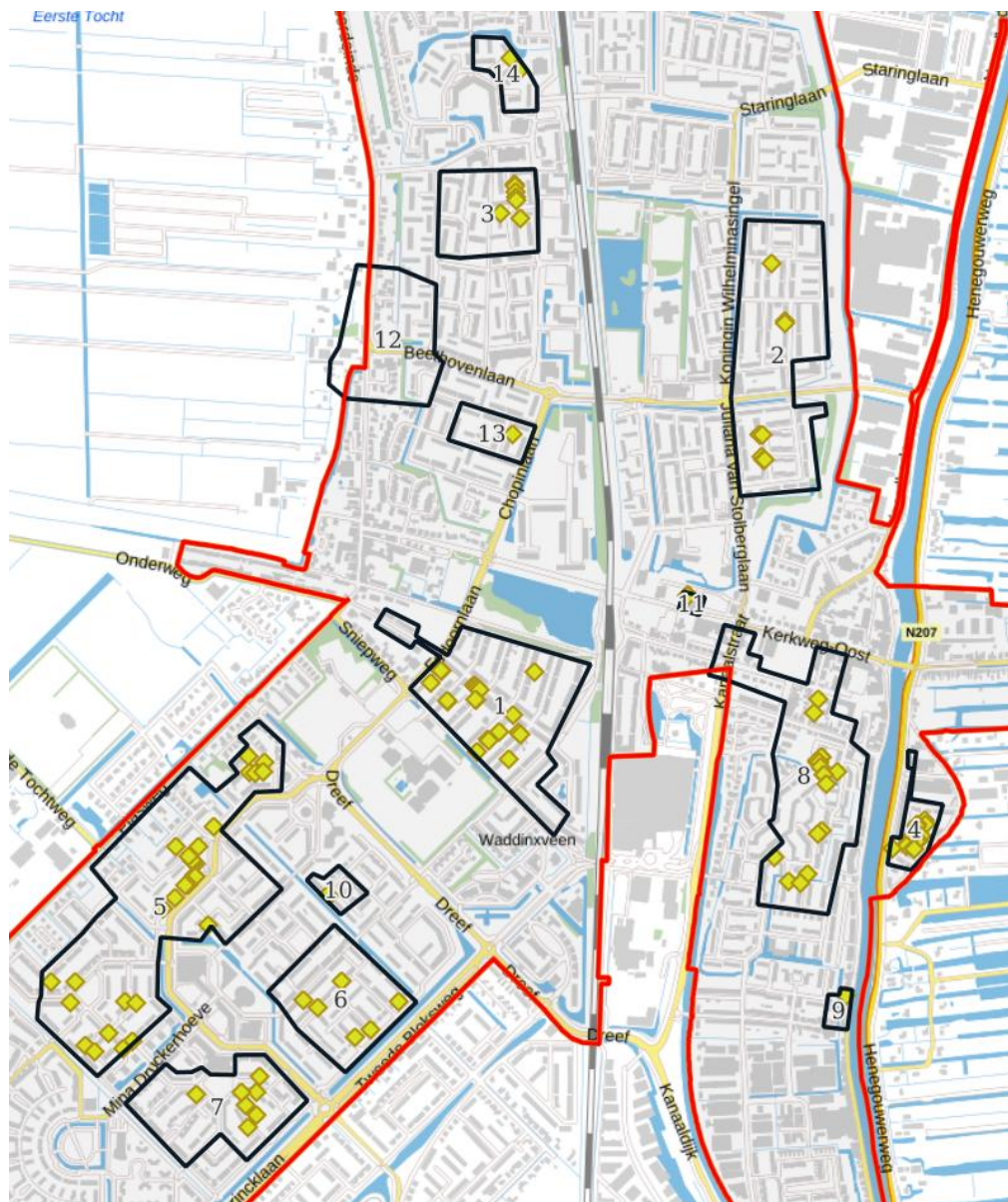
Conclusie

Op grond van het vorenstaande is zekerheid verkregen dat de aanvraag voldoet aan het toetsingskader dat betrekking heeft op de in de aanvraag opgenomen flora- en fauna-activiteit en beschermde soorten, zodat de aangevraagde omgevingsvergunning op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet wordt verleend. De omgevingsvergunning treedt in werking vanaf de dag na bekendmaking en is geldig tot en met vijf jaar na bekendmaking.



Appendix II – Verspreidingskaarten gierzwaluw, huismus en spreeuw

Nestplaatsen van de gierzwaluw per bolwerk



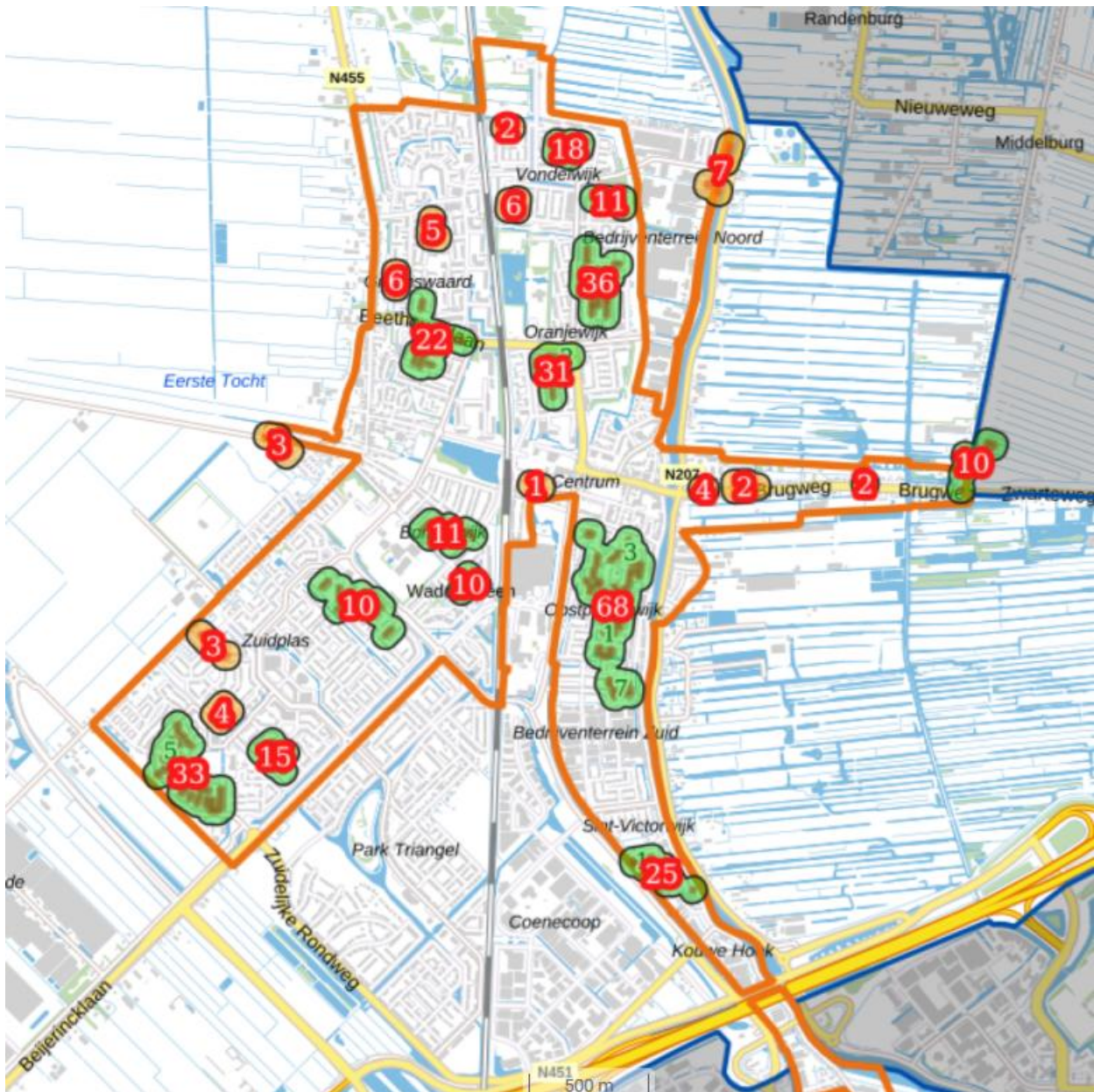
Bron: Kaartviewer Waddinxveen (<https://waddinxveen.kaartviewer.nl/?@beschermde%20soorten&v=5>)

De bolwerken 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 en 14 betreffen bolwerken met minder dan tien nesten.

De bolwerken 1, 4, 5 en 8 betreffen bolwerken met tien of meer nesten.



Nestplaatsen van de huismus per bolwerk



Bron: Kaartviewer Waddinxveen (<https://waddinxveen.kaartviewer.nl/?@beschermde%20soorten&v=5>)

